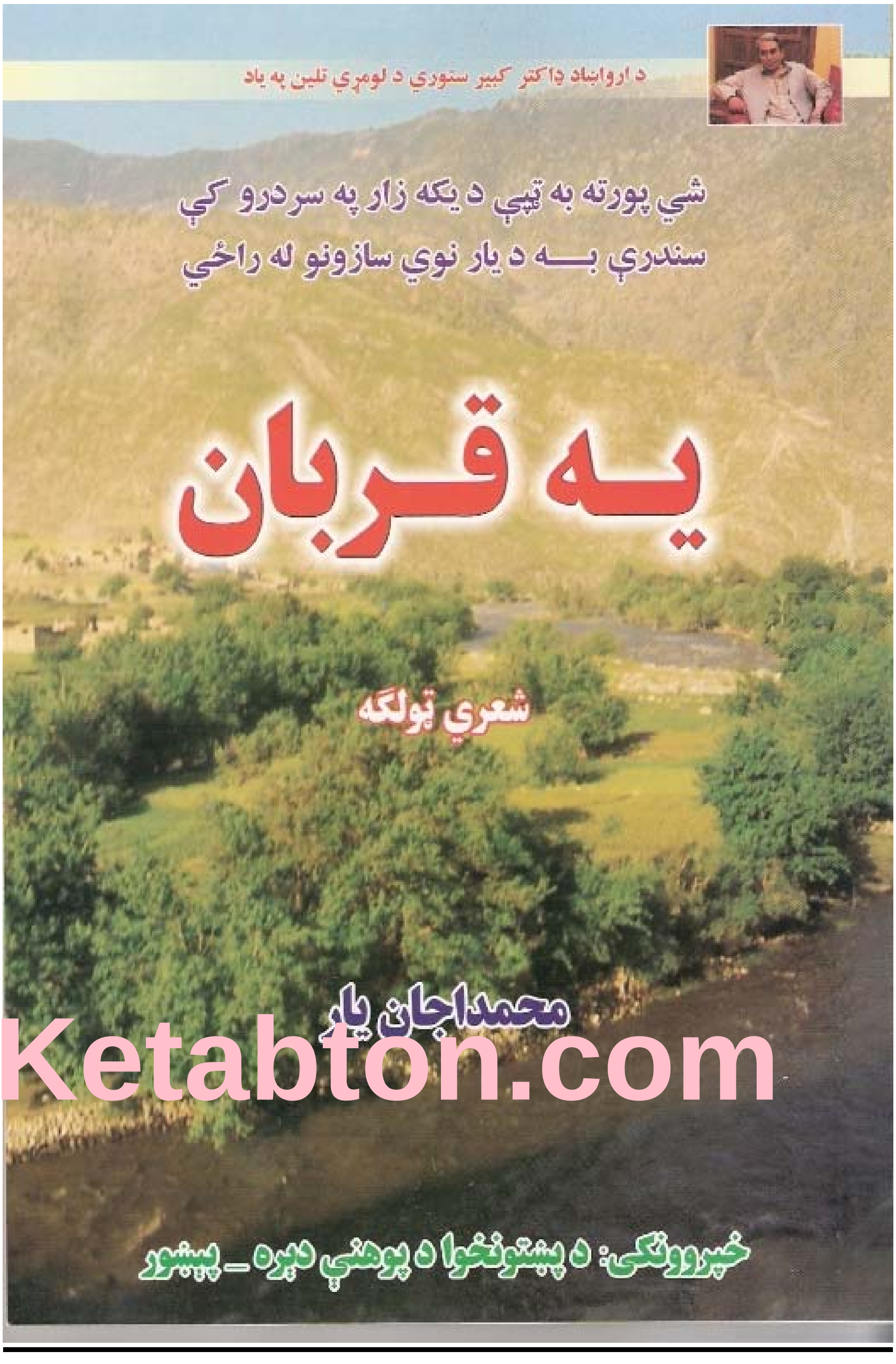

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

ځانګړنې:

د کتاب نوم	: یه قربان
شاعر	:: محمدا جان یار
چاپ زیار	:: بصیر بېدار ستوری
خپرندوی	:: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور
چاپ نېټه	:: اپریل 2007م /1386ل ـ حمل
چاپ شمېر	:: 1000 ټوکه
کمپوزر	:: ذبیح شفق

چاپ او کمپیوټرځای

د دانش خپرندویې ټولنې تخنیکي څانګه ـ پېښور

Tel:2564513/ Email:danish2k2000@yahoo.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

یــه قـــربان

شعري ټولګه

شاعر:
محمدا جان یار

خپرندوی: د پښتونخوا د پوهنې دېره ـ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

مـــه وکتـای پـــر پېچ زلفـې د تــرکـــــو
چې په هر تار مې و زړه ته جنجال پرېووت

"حمید بابا "

هنـر پخپلـه پېچلتيـا ده، کـه د مانـا پېچلتـا وي او کـه د وسيلو (ژبـه، رنـګ، تـار، شـونډو، غـاړې، پـردې) حميـد بابـا د پاسـني بيـت پـه لـومړۍ مـصرع کـې ژبـه اړولـې ده. (کاشـکې) د ترکو پر پېچ زلفې مې کتلې مه وای، ځکه چې...

دلتــه مــا لــومړۍ مــصرع د شـعري وزن (تـول) ځنـې ژبنـي وزن (تـول) تـه واړولــه او هاغــه آهنګ او موسيقي، چې په شعري وزن کې يې لاره، اوس يې نه لري. يوه بله بېلګه:

سبا به بيا کډې بارېږي
د دشت ګلان به ستا لمنې بويوينه

ابهـام او ايبهـام دواړه خـوږې خوښـدې دي، چـې د شـعر پـه بـام اشـارې کـوي. پـه دې لنـډۍ کـې د کوچيـانۍ پېغلـې انځور دی. پـه ښـکاره خـو پکـې کوچيـان او کوچيـانۍ نـشته، ولـې د کډو بارېدل د کوچياني ژوند نړدې (قرينه) ننبه ده.

دغــه راز د ګلانــو غــاړې ددې لپــاره هــسکې دي، چــې ســتا لــه لمنــې يــې خونــد او رنــګ اخيــستی دی. اوس چــې ســړی هــر څــومره دا مانــا پراخــوي (تفــسيروي) او راســپړي (تعبيـروي) ځـای پکـې شـته. ښـکلی خيـال پـه لنـډ شـعر کـې راغلـی دی، نـو ځکـه شـاعر کـولی شـي د اوسـني وخـت بوخـت او سـتړي انـسان تـه داسـې لنـډ او د خنـد شـعرونه وليکـي، چـې پـه لږه شېبه کې د چا ذهن دمه کړي يا وپاروي.

چې وهي د فکر ژامې باندې شخوند
زيــاتوي هــومره خبره مزه خوند

پېچلتيــا او لنــډوالی خــور او ورور دي، چــې د حــساس ذهــن خاونــدان پــسې ګرځـي. نــه وايـم چـې سـاده "پېچلـی" (سـهل المتنيـع) ګونـدې هنـري ارزښـت کـم وي. توبـه توبـه داسـې نـه ده، ښـکاره داسـې ښـکاري چـې دا شـعر خـو هرڅـوک جـوړولی شـي، خـو زه وايـم چـې دا شـعر ډېـر کـم شـاعران جـوړولای شـي، ځکـه پـه سـهل المتنيـع شـعر کـې بـه د کـلام پرېـووت سـاده وي، خو مانا به يې زوروره وي.

د حمزه بابا دا شعر خو سړي ته د ملنګۍ کچکول وريغاړه کوي:

څومره په ما ګران دي د اشنا ليدل
لاړمــه بيــا راغلمه اوس بيا ځمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بیا راتګ ورسره شته، د وخت پرله پسې والی یې دومره په اسانه او خوږه ژبه اچولی، چې بل څوک یې نه شي دا ډول اچولی او یا به یې په بل ډول اچوي.

"یار" زه د ېرش کاله پخوا راهیسې پېژنم. ډېر مهربانه او خوږ دوست دی، همېشه یې خوله له خندا ډکه وي. هاغه وخت موږ دواړو د ښوونځي ترانې د ښه راغلاست نظمونه او انتقادي نظمونه لیکل. کونړ کې دغه وخت رازقي نړۍ وال له موږ ټولو مخکې و، ځینې نور کسان هم و، خو اوس مې نومونه هېر دي.

"یار" د غمونو او دردونو شاعر دی. ده په پرانېستو سترګو د خپل هېواد ستره غمیزه لیدلې. هغه په هرڅه چې یې وس رسېدلی په ظالم ګوزار کړی دی. ډرامې، لنډې کیسې، ترانې، رومانونه او شعرونه یې لیکلي دي.

"یار" ډېر ځلې د پوهې خبره کړې ده او د زړه خبره یې هماغسې ناوې پرې ایښې ده، خو شعر یو احساسي شی دی، ځکه نو شاعر له دې احساسه مه لرې باسئ. هغه ته مه وایئ، چې مه ژاړه، هغه ته مه وایئ چې مه خانده. هغه ته مه وایئ، چې ستاسو په څېر شي، که داسې وشي نو ګناهونه به پټ پاتې شي. ځناورتوب به لا زړور شي او ناخوالې به خپلې منګلې سرې کړي.

بل دا چې هغه ستاسو په څېر اروا نه لري، هر څومره چې دا احساس شي، چې اروا ته ننوتی وي، هغومره ستاسو د اروا او غږ اوربدلی شي. آد لوی استاد الفت خبره ده وایي: "شاعر ځکه په تاسو ګران دی، چې ستاسو د زړه خبره کوي". شاعر د انسان د ټولنیز ژوند سره یو ځای پیدا شوی، د شاعر خبره موږ ته لکه یوه پاکه او خوندوره خبره ده.

شاعر په مشرانو او کشرانو یو شان ګران دی، یوازې په هاغو کسانو نه وي ګران، چې خیرن ایمانونه لري.

په کلیمه خو ناپاکان خپل ایمانونه مېنځي
ماته په وخت د ځنکدن یوه تېپه ووایه.

علي ګل پیوند

هامبورګ، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساندې

سپین ږیری بابا په خپل سر باندې لونګۍ سمه کړه، بیا یې غاړه تازه کړه، هر چا د هغه مخ ته کتل، چې بابا به څه خبره کوي؟ بابا یو نظر د ناصر باغ کېمپ خړو کېږدیو ته وکتل، بیا یې یو سوړ اسوېلی وکړو:

ـ ارمان ارمان دی خپله وطنه !

د سپین ږیري بابا د زړه د تل نه راوتې اسویلي د هر چا په ذهن سوالونه راپورته کړل، خو بابا د زړه خبره په زړه کې پاتې نه کړه:

ـ موږ به خامخا ځو اخر تر کومې به د "پردو "لاس ته ناست یو ؟

زه یو خوا ته ولاړ وم، دغه هرڅه مې لیدل، ماته د سپین ږیري په خبرو کې د ېر لوی اعتماد واضحه ښکارېدو. خبرې وشوې او هر څوک د خپل خپل سوچ سره په خپله مخه لاړل، خو زه بیخي اتاله پاتې شوم. د سوچونو یو داسې خړ سېلاب په خپله غېږ کې واخیستم، چې "ورکې د نظر د حدونو بیخي پته نه لګي "

هو، وطن، وطن وي، خپله خاوره خپله موروي، د لوی افغانستان هاغه بې شمېره ګلالي ماشومانو ته مې خیال شو، چا چې تراوسه صرف د خپل وطن کیسې اورېدلي دي. چا چې تراوسه صرف د خپل کور کلي تصور کړی، خو لا په خپلو سترګو یې د خپل بابا وطن نه دی لیدلی او بیا د فکرونو په نیلي سور د پښتونخوا د حدونو نه ډېر لرې لاړم ان تر اروپا ورسېدم. دلته مې ډېر افغانان په نظر راغلل، د هغوی په مخونو که هرڅو د لږ څه اطمینان نښې لیدل شوي، خو ما په دغه اطمېنان کې د تالا واله افغانستان عکسونه واضحه لیدلی.

زه د اروپا په ښاېستونو کې ورک ورک ګرځېدم، چې د کبیر ستوري نوم مې تر غوږه شو، زه پښه نیولی شوم، په دې خیال چې دا واورم، چې زما ددغه محترم مشر تذکره څوک کوي، چې سترګې مې واړولې نو هلته د کونړونو د خاورې یو بل حساس وطنپال او پښتوپال پښتون ولاړ و. ما په لومړي نظر کې هغه وپېژندو، ځکه چې ما دغه قام پرست ملګری د خپلو لیکونو په هنداره کې د وړاندې نه لیدلی و. دا محمدا جان یار و. یو شاعر، یو ناول نګار، یو افسانه نګار او ددې هرڅه نه سېوا په خپل قام او خاوره کې محمدا جان یار !.

"یار " ماته وکتل، د ملګرو ټولګي نه راووتو، جوخته غاړه یې راکړه، بیا یې زما په اوږه لاس کېښودو، زه ورسره په درنو درنو قدمونو روان شوم. ماته یې غلي غوندې وویل:

ـ ملګریه ! زه نه پوهېږم، چې څنګه به یو ځل بیا په خپله خاوره سپرلی وینم؟ کله به د هاغه رنګونو او ښاېستونو سیلونه وکړم؟ کله به د خپل کونړ په سپرلو کې د ځوانۍ خاپونو لټون وکړم؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما د هغه مخ ته وکتل، نو راته پرې د فکرونو او سوچونو توري لړۍ واضحه ښکاره شوه:

ـ نو دلته خو هرڅه شته او په افغانستان کې دداسې ژوند تصور نه شوی دی او نه کېدی شي؟

محمداجان یار یوه اوږده ساه راښکه او ویې ویل:

ـ روره! وطن، وطن وي او مور په دې هم پوهېږو چې دا هرڅه راسره چا وکړه او بیا یې وویل:

وطن یې زموږ لوټ کړو ښه په غټو ورته ګورو
چې عقل بـه بیا کله دې سرونو ته راځي

ما د محمداجان یار دغه شعر د زړه په غوږوونو واورېدو او د احساساتو په ژبه یې پوه شوم، ورته مې ویل:

ـ یاره! ستا شعر خو زه داسې وبوږنولم. هغه بیا یو سوړ اسویلی وکړ او ویې ویل:

ـ وروره! دا شعرونه نه دي، دا څړیکې دي، چې د زړه د تل نه مې راځي. بیا یې وویل:

"یار" ته خو راواخله د وطن کیسه
لګي په ده ښه د کابل جان کیسه

ما به څه ویل، چې محمداجان یار بیا وویل:

خدای زده د کلي مرغۍ چېرته لاړې؟
دلته کـارغـان د بـل وطن راغلي

❋ ❋ ❋

د نیمو شپو ټپې دي ګرمې پکې
رانه د کور کلي حجره پاتې شوه

محمداجان یار شعرونه ویل او زما د زړه زخمونه تازه کېدل، ځکه چې زه د پښتون قام په دغه بدبختۍ زهیرېدم. ما ته هاغه ټول تاریخي حقیقتونه مخ مخ ته کېدل د کومو په ذریعه چې په شعوري توګه د پښتون قام د وجود د تالا والا کولو هڅې لا هم روانې دي. ما دا سوچونه کول، چې خدایه نن به څومره حساس شاعران لکه د محمداجان یار د وطن ساندې وایي؟ څومره بې کوره پښتانه به د خپلې خاورې په ارمان وي؟ خو دا د حالاتو جبر دی او د محترم رحمت شاه سایل خبره چې "جبر نازولی وي" نو مونږ د وخت ځپېږو ته مخونه نیولي دي، تر کومې به مو وهي او چرته به مو رسوي؟ مونږه یې تعین نشو کولی. ما به لا نور سوچونه کول، چې محمداجان یار راته وویل:

ـ ولې ملګریه! ته خو لکه چې خپه شوې؟ بیا په خندا شو ویل پرېږده سوچونه په دې به عمل کوو، چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

"د جانان غمه په خندا دې تېرومه"

زه خو ګوره په دې هم پوهېږم، چې:

صفـــا صفـا خبره راته وکړه ته
هله به جانانه سپينه خوله درکړم

مـا ورتـه وويـل، چې "يـاره" مـنم چې سـتا پـه شـاعرۍ کې رومانيت هـم شـته، تغـزل هـم شـته، روانـي او موسـيقيت هـم شـته، خـو پـه مجمـوعي طـور دا د وطـن سـاندې دي. دا د وطـن نـه د لـرې والي احساس دی، زه ستا د دې شعر نه هم خبر يم، چې:

دې خوار نصيب رابېل کړم د وطن د تاترو نه
پيدا ومه خــزان کــې پـه خزان ورژېدم

"يـار" چې زمـا نـه خپـل دا شـعر واورېـدو، نـو پـه سـترګو کې يـې اوښـکې راغلـې، دومـره قـدر يې وويل، چې هو لايقه ته ما پېژنې! زما د ژوند دغه يو ارمان دی، چې:

دا زړې حجرې به کله شي ابادې
پکې غږ د يه قربان او بيا غزل شي

مـا د "يـار" پـه اوږه لاس کېښود، ورتـه مې وويـل: غـم مـه کـوه وروره! پـه تـوره شـپه پـسې سـبا راځـي او دغـه وخـت يـو افغـان ماشـوم پـه چغـه وويـل، چې: "واخلـئ تـاوده وړې، واخلـئ تـاوده وړي" د دې چغـې سـره زمـا د فکرونـو لـړۍ وشـلېدله، چـې خيـال مـې وکـړو نـو زه د ناصـر بـاغ د کېمـپ مـخ تـه ولاړ وم او وړو وړو افغانـانو پـه بوجـو کـې د لارو نـه کاغذونـه راغونـډول. مـا يـو سـوړ اسـوېلی وکـړ، پـه درنـو قـدمونو د هاغـه ځـای نـه روان شـوم. د ځـان سـره مـې دومـره قـدرې وويل:

د ظالمانو دې کور وران شي
چې يې تالا کړل زموږ ښکلي ګودرونه

لايق زاده لايق

ډايرېکټر

ريډيو پاکستان ـ کوهاټ

27 مارچ 2007

(c) ketabton.com: The Digital Library

هاغې پورې تاترې نه
پورته غږ د یه قربان شو

بیا د کوم لاروي زړه کې
ښکته پورته خپل جانان شو

زه هم واخیستم یادونو
یوې ټپې ته مې ځان جوړ کړو

چې ناثاپه راکټ راغی
ډز شو کلی زموږ وران شو

2005/3/16

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه بلبل مې ژاړي چې ګلزار وسوځېده
پردي اور کې زمونږ کلی او ښار وسوځېده

بیا بلې بلا کډه زمونږ وران کلي ته راوړه
ستي لوړ مازدیګر شولو سهار وسوځېده

د کلیو شنو ګودرو باندې بل غم راپرېوتی
د لویې لارې په سر ها غټ چینار وسوځېده

کوڅې له برېتورو نه هر کلي کې خالي شوې
منګي شول دړې وړې چې سېتار وسوځېده

په چم کې به مې بیا د یه قربان غږ نشي پورته
ټپې شولې سرسامې یکه زار وسوځېده

راټول شول اسویلي د لیلی دښته کې لمبه شول
د هر پښتون یتیم وړیکې پلار وسوځېده

په سوي کڅ مې لا پسې سکروټې راورېږي
له دې غمه زخمي زړګی د یار وسوځېده.

2003/3/13

کولن، جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د وينو ثاثکي راورېږي د ګلونو چم کې
د انځورونو تماشې دي د رنګونو چم کې

ازغو نيولي په منګول کې د وږمو وزرونه
لوخړې خېژي د باروتو د عطرونو چم کې

د مينې خيال خو د هنداري په پنجره کې بند دی
دا ستړی وړی کله خوب وړي ښاپېستونو چم کې

کوچۍ خندا به بيا هېلبند دښتو کې پورته نشي
خوښې به رانشي هېثکله د زخمونو چم کې

سندرې ګرانې شوې بلبلو ته د عشق په ژبه
مړې ولولې شولې د خوارو ارمانونو چم کې

وږمې خورې کړه ننګرهاره د ګلونو ښاره
چې په خندا شي نارنج ګل د وربلونو چم کې

وځې ياغي خيالونه خامخا ياغي مغزونه
زلمې به پورته کړي ګردونه اتڼونو چم کې

د يار په وچو شونډو هله به خندا خوره شي
چې ژړا بس کاندي سندرې د سازونو چم کې

2001/6/18

کولن، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په مینه مې رقیب له لاسه اور ولګېده
د ښکلو چم کې غلی غلی شور ولګېده

غماز راته په مینه باندې اور کړلو راپورې
په سپینو پرښتو باندې څه تور ولګېده

باران غوندې نظر یې اوربېده زما په لوري
افسوس چې په جانان مې اثر نور ولګېده

دا ستا نازو مکېز مې په لېمو کې دی ساتلی
قاتل د مینې راغی زړه مې خور ولګېده

سور لاس د غماز ونیوه مرۍ زما د مینې
د هر چا ګوزار سم زما په کور ولګېده

اشنا د خولې خبرې مې په زړه باندې پټې دي
د یار غزل په زړه زما ټکور ولګېده

2003/8/2 جرمني، کولن ښار

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شم ماشوم کله سکروټو او سپرغو سره لوبېږم
سین په غاړه سپینو شګو، کوټنو سره لوبېږم

د هاړ سرو غرمو ته رغړم د سین سپینو شګو غېږ کې
هاغه چم ګاونډ ماشومو جینکو سره لوبېږم

د سپېره ډاک خړو خاورو د اغزو منځ کې مې شپه شي
دې خزان وهلي بڼ کې سرو غوټو سره لوبېږم

د ماښام توره تیارو نه کړمه ښېري لمن ډکه
د خپل وران کلي کوڅو کې له کوټو سره لوبېږم

خیال کې اوړي راوړي هغه ماشومتوب او زلمیتوب مې
لاړ شم هاغې وخت شېبو ته اندېښنو سره لوبېږم

اوسني پړاو د ژوند خو بیخي هسې ګچې ګول کړم
تش باد پړي اسویلي مې له سلګو سره لوبېږم

دا تراخه حالات چې یاره کله ستا عقل یاغي کړي
لاره ورکه شي له مانه لېونو سره لوبېږم

2005/12/9
جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوله

کچکول د خیر مې دی په غاړه د بل چا وطن کې
الهي نوره سوله راولې زما وطن کې

څومره اوږده شوله په مونږه دا غمیزه نوره
بچي راوړي د نفاق توري بلا وطن کې

د غم غدۍ رالګېدلي ده په مونږه باندې
وشول بې رحمه تالانونه زما او ستا وطن کې

نور دا غریب ملک له جګړې نه په امان کړې ربه
یار شو بې واکه خپلې ابۍ او د دادا وطن کې

1993/6/18
کولن، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

قاتلان په غاړه ډکې ګردنۍ وړي
دا ښکاریان زما د غرونو غرڅنۍ وړي

څه تالان مې په ملي شتمنۍ وشو
دې رېښې رېښې ګرېوان نه مې تنۍ وړي

هدیرو نه مې هډوکي ځي پنجاب ته
د کونړ د غرو نښترې خو دوبۍ وړي

لېوني لېوان راځغلي زمونږ غرو ته
په غاښونو کې دې وطن هوسۍ وړي

لږ راکوز شه د رباب کوزو پردو ته
دښمنان دې ادم خانه درخانۍ وړي

د بل چا په ښاپېست تېر نه وځې یاره
مَین زړونه ستا د خپل چم لېونۍ وړي

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

کوم ګرېوان به تر لمنې پورې دوه شي
چې د چا په سترګو پورې تور کجل شي

لېوني به خپل ګرېوان تنهی، تنهی کړي
چې وربل يې پاس په وربځو ول په ول شي

ټول بد رنګه دي مخ خپل کلي ته ستون کړي
چې ښاپېست زموږ د کلي يو په سل شي

دا زړې حجرې به کله شي ودانې
پکې غږ د يه قربان او بيا غزل شي

د دې خپلې خاورې مينه را سره ده
په قسمت که د وطن ناوې مې مل شي

چې د يار په کور چا اور دی لګولی
د هغه په کور دې هغسې اور بل شي

2001/4/12

جرمني، بون

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شونډې اغزو بيا په ګلونو ايښي
مالګې غماز په پرهونو ايښي

قاتل د ګلو اوروي اورونه
د غضب نښې يې په زړونو ايښي

افسوس له ډېرې بې وسۍ له لاسه
سرونه موږ په زنګنونو ايښي

بيا به له کومه شي هغه ننګيالي
چې سپينې تورې يې په سرونو ايښي

ساتي به هغه خپل وطن له غېرو
چې هتکړۍ يې په لاسونو ايښي

مور دې پې بوره شي پښتون خو نه دی
له زوړ دښمن سره يې لوزونه ايښي

د تورو زېرمو د نيولو په نيت
زورور هرځای کې دامونه ايښي

بې اسوېلو نور څه کوی شي ياره؟
دښمن دې بيا په کور ګامونه ايښي

2003/5/22

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دا ځل درانه ګامونه اخلم په کرار ځمه
ځو پښتانه ګامونه اخلم خو هوښيار ځمه

دلته دا تولې لارې ګوره هديرې ته تللي
ځانته به نوې لاره ګورم پخپل وار ځمه

په زړو لارو زياتي نه ځم ستنوم ګامونه
د مينې لاره بانديې هر کله سرشار ځمه

ډېر و له ځان سره په بدلو لارو بوتلمه زه
چې اسويلو وي پاکه کړې په دا لار ځمه

په منصوري لاره يار درومي د جانان کلي ته
که رقيب لارې تولې بندې کړي په دار ځمه

2004/5/16

جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د مخ ښايست دې د زلفانو په تورتم واخيست
دې توري شپې رانه دا سپين سحريو دم واخيست

په تروږمۍ کې را ايسار يم ه رڼا ده چېرې؟
پخپل نصيب کې مې ټول عمر د چا غم واخيست

په خليته لارو چې درومي خود به لوېږي هغه
کسم که بيا مې په بدل لاره قدم واخيست

هره ادا به دې د زړه تاخچه کې ساتم اشنا
که دې په مينه کې قدم راسره سم واخيست

خپلو ورونو دم پردو په غشو وويشتمه
د نفاق اور د يار په کلي کې هر چم واخيست

2005/1/6، کولن، جرمني

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوعا

ربه توبه مې ده چې هسې ګنهګار نشمه
زموږ امام پسې کافرو اقتداء کړې ده

په سجده پراته شېخان اوس هغه وعظ نکړي
بیا یې سیاسي بازار کې چا سره سودا کړې ده

خوشې ټول عمر دې بدل واعظ ته ولې ناست وم؟
خلکه اسلام په نوم ده څومره ناروا کړې ده

هر څوک به لولي اوس زمونږ د نادودو کیسې
د تباهۍ وسه په موږ باندې هر چا کړې ده

یمه پوه شوی چې هر څه مې پردي کېږي رانه
خپلې پښتو باندې مې دا ځل بسم الله کړې ده

ټینګ پښتانه ګامونه اخلم یاره ورو ورو به ځم
راته په خوب کې خوشال خان بابا دوعا کړې ده

2005/2/28 جرمني، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

اوښکې ګرېوانه کې لاړې ځي
خولې نه مې اوږدې اوږدې کوکارې ځي

اور دی لګېدلی په نصيب زما
ځکه مې له سترګو اوښکې دارې ځي

لولپه شو هسې دا ګوګل زما
کوکې مې له خولې نه له ناچارې ځي

هرڅه نه حالاتو سم بې غمه کړم
چيغې مې هرخوا ته خوارې ځي

ګرځي غمازان د يار په کلي کې !
سوي اسويلي مې په څو وارې ځي

2003/12/20، کلن، راين

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلا

دا ستونی مې راډک شولو ژړا راغلې ده
کاله ته مې د بل وطن بلا راغلې ده

خپه نشئ جانانه زما ډېره بې وسي ده
دا لويه بدبختي مور ته پخوا راغلې ده

په ډېرو د کپسې غوندې ناسته دا بلا ده
په هېچا داسې نه ده چې په ما راغلې ده

زما زنګينې توري نه لا اوس هم په لړزه ده
خو دا ځلې په زور ددې دنيا راغلې ده

ددې بلا قوت او ياره ستا خالي لاسونه
خو ستا د کور بېتي ورسره صلا راغلې ده

کولن 2004/12/31

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

قطعه

وچې نه کړې اوښکې دې په مخ باندې
وچ پتري د وچو شونډو اوبه غواړي

بیا ولاړ ملنګ دی دروازې ته دې
سترګو نه دې مات کچکول کې ثه غواړي

2006/1/28

ثلوریزه

دلته خو هر چا خپله طالع ښه ازمایلې ده
پام کړه زوروره ! ستا هم شپې ورپکې ګرانې دي

دې کنډو کپر کې له ډېرو نه ساه وتې ده
دلته ارادې د یرغلګرو پښېمانې دي

2004/6/5

جرمني، بون

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکرې

راځئ چې وکړو سندرې زړو کې
پیدا کړو ښې ښې شان خبرې زړو کې

ځان به راونغاړو د ترخو نه زیاتي
نه ساتو بس دی زورورې زړو کې

د اتفاق او د ورورۍ په تمه
کینه نور نه ساتو هېڅ‌چرې زړو کې

د نوي ژوند ساز ته به غوږ ونیسو
چې شي ترخو په ځای شکرې زړو کې

یو ځای به وخاندو په ګډه سره
چې ارزو ګانې مو شي غورې زړو کې

ځئ چې ګېلو او له نا ندرو نه وځو
هیلې پیدا کړو معتبرې زړو کې

وکړو خبرې د منطق په ژبه
ورک کړو دا ډار و وېره او لرې زړو کې

یاره یو بل ته سره غاړې وځو
خبرې یو شي لرې او برې زړو کې

جرمني، کولن کوروایلر 2001/9/7

غزل

زړه مې نرۍ د پیپل پاڼه کې سلام دروړي
څه نوی شور رالګېدلی دی پېغام دروړي

زموږ له پاسه د رڼو ستورو مرۍ غوڅې شوې
ډېوې شهیدې شوې ورغوي کې ماښام دروړي

شفق له ستوني نیول شوی ترې سرې وینې څاڅي
سرې ماښام څاڅکي د وینو ګام په ګام دروړي

د سپېرې دښتې لاروي په جل وهلی آشنا
د کونړ سیند نه پښتنه درته ډک جام دروړي

دا کوزې لارې تولې بندې دي، پاس لاره څاره
د کور کوتره په وزر کې حال د بام دروړي

په صراط وړي به، هر څوک یاره ګنهګارې نغمې
ډېر ګناهونه به د وران جومات امام دروړي

2002/6/4

جرمني، کلن راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وطنــــه زمـــا تنـــه زه لـــه تانـــه پـــاتې شـــوم
نـــصيب دې زمـــا ورک شـــي لـــه جانانـــه پـــاتې شـــوم

پـــردي اســـمان دلانـــدې تـــورو وربځـــو کـــې مـــې ګـــوره
خبـــر نـــه يـــم لـــه ځانـــه چـــې لـــه ځانـــه پـــاتې شـــوم

د وخـــت د نـــاکردو نـــه رانـــه پـــاتې کلـــی کـــور شـــو
اشـــنا ســـره بـــې لـــوزه او بـــې ايمانـــه پـــاتې شـــوم

ترخـــو ترخـــو حـــالاتو کـــړه خنـــدا لـــه مانـــه هېـــره
ټـــول عمـــر مـــې ژړا ده لـــه خنـــدا نـــه پـــاتې شـــوم

هـــر چـــا دي رســـولي قـــافلې خپلـــې منـــزل تـــه
دا زه لېـــونی يـــوازې لـــه کاروانـــه پـــاتې شـــوم

کـــړې مېچنـــې مـــوږ بانـــدې واعـــظ لـــه لاســـه وشـــوې
دده پـــه اوتـــو بوتـــو لـــه جهانـــه پـــاتې شـــوم

اوس ماتـــه يـــاره پـــاتې د اســـرې ځـــای چېـــرې نـــشو
خـــالي خـــالي لاســـونه ســـرګردانه پـــاتې شـــوم

2004/3/11
جرمني، روګندرف

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

تور چم کې

اوښکې ګرېوانه باندې روانې شوې
شپې ورځې په دې وطن کې ګرانې شوې

خپل او پردي يو بل سره دښمن شولو
هيلې نورې ژوند پورې حېرانې شوې

ټولې لاپې شاپې سر کې ماتې شوې
ګډ په وير شهيدې ارواګانې شوې

شرم، غېرت تللي ککرو نه دي
تور چم کې سوالګرې مې بيبيانې شوې

لاس تر زنې کېناوه حالاتو يار
پاڼې د تاريخ يې تاڼې شوې

کولن، راين 2002/1/3

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

راځئ په ګډه د کونړ غرونو ته لاس پورته کړو
چې له ځنګلو یې د نښترو جنازې لاړې

پردو قاتلو مې په غرونو باندې لو ګډ کړی
له هر نښتر د زړه نه سرې ترازې لاړې

هېڅوک د مه ویلو نشته هدیره دی وطن
هم مې د وران کلي کنډرو دروازې لاړې

د تور لینګیو او د وخت وږي چړي له لاسه
ټولې دنیا ته مې څه خوشې اوازې لاړې

سترې بیبیانې شوې بې ستره په پردو کوڅو کې
د بې پردۍ زمونږ هرځای کې انګازې لاړې

زه به تر مرګه له همدې ناخوالو سر ټکوم
یاره دنیا نه ارمانجن او بې مزې لاړې
2005/3/4، جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د رقیبانو په زړو بیا ډېره غوسه پرته ده
په ژوبل زړه کې مې د وران کلي کیسه پرته ده

قاتل د حسن راګډ شوی مینې قتل شولې
د غره هوسۍ مې هم سوری سوری سینه پرته ده

ګرد دی په سپین مخ باندې پروت دی وچې شونډې ښکاري
خدای خبر خیال کې د رته کومه تلوسه پرته ده

مونږ د ژوند په اوږو وړي تل درانه بارونه
زموږ نصیب کې بس همدغه سلسله پرته ده

دغو حالاتو ته چې ګورم خندنی غوندې شم
راته د ژوند په هر پړاو کې دسیسه پرته ده

سپېرو بادونو یکه زار له غرو هوجرو نه وړي
هغه له ښکلیو ډک مالت اوس هدیره پرته ده

غوټۍ د هیلو د ارمان په لمبه، لولپه شوې
ووایه ته زمانې ستا راسره په څه پرته ده

تقدیر زمونږ له جهنم د سرو لمبو سره دی
تل پښتنه خاوره په جنګ کې تکه سره پرته ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اوروه دې د سکروټو بارانونه په موږ
د آزادۍ مې د وطن سره وعده پرته ده

چې دې حېراني ورځ ته وګورم پوکي بادوم
یاره ستا فکر کې همدغه وسوسه پرته ده

2006/2/6
جرمني، کولن

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ټول عمر رانه هسې په توبو تېر شوي دي
بې کاره لاس تر زنې په فکرو تېر شوي دي

د ژوند په راز خبر نشولو پټې سترګې ګرځو
ډېر وخت مو په ګوندۍ او تربګنو تېر شوي دي

بې علمه به یو ګام پښتو نه چېرې مخکې نشي
دا څومره بلا وخت دې په جنګو تېر شوي دي

ساعت ګړۍ خو نه ده له مودو مودو تېر وتي
هر دم قدم ستا ټول په غولېدو تېر شوي دي

هر چا شپې ورځې تېرې په خوښۍ او خوشحالۍ کړې
ټول عمر د یار تل په اسوېلو تېر شوي دي

2001/4/20

جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

څنور

کوڅې زمونږ د ښار د لېونو نه خالي نه دي
دا غرونه د وطن مې د زمرو نه خالي نه دي

شپونکیه ګوتې پام کوه شپېلۍ نه لیرې نکړې
ډاګونه تاترې دې د رمو نه خالي نه دي

تالا والا کڅونو کې به وخاندي ګلونه
ګوګلې خامخا له اسوېلو نه خالي نه دي

شپې د ټتګ ټکور ورپکې هر وخت کې تودې وي
هوجرې د پښتنو له مېلمنو نه خالي نه دي

روانې قافلې پسې خو ځان رسول غواړي
دا کړپې ګرانې لارې له لوېدو نه خالي نه دي

دا چوپې سندرمارې به بیا ځلي په ګډا شي
وستلې میدانونه هم زلمو نه خالي نه دي

ډوله ته به رادانګې څنور ځوانان د کلي
جذبې د پښتنو یاره پښتو نه خالي نه دي

2001/9/24

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شړنګ د سېتار غېږ د جانان شغ د نښترو غېږ کې
په سردرو کې رالوی شوی یم سندرو غېږ کې

ځي راځي غوږ ته انګازې مې لا هماغه شانته
کله به پورته شي منګو بغا ګودرو غېږ کې

ځُمان به بیا زلمي کونړ د سیند په غاړه تش کړي
شوګېر وهلي به ويدې شي زورورو غېږ کې

په شاړو دښتو او درو کې به تېږې پورته شي
سوله به راشي د هوا سپينو کوترو غېږ کې

شي درې ورې منګوټي به مېکدو په غاړه
ځوانان به وړي خوارۀ خوب وي سترګورو غېږ کې

کم به نصيب وي ياره ستا د تېږې وار چې راشي
چې ارمانونه په خندا کړم در په درو غېږ کې

راين په غاړه، 2004/10/19

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ما مې جونګړه جوړوله رقيب ورانه کړله
د زړه په سر راته هغه خونه ودانه کړله

دربان دې پوه يمه مطربه تال دې بل شانې دی
څنګ په هوجره کې دې بدل نغمه روانه کړله

سر چپه کوډي د حالاتو جادوګرو کړې
څومره خوږه مينه يې بېله ما او تانه کړله

د غزل توري به د تورو سترګو تور کې ساتم
که شاعري مې له سايل او د کاروانه کړله

هله به ياره ښه شعرونه او غزلې ليکې
که دې ټپه بيا له سندرو يه قربانه کړله

2003/3/14

جرمني، کلن ښار

(c) ketabton.com: The Digital Library

لار

عذابونو زېږولی يمه شېخه
ولې ورکه دې کړه مانه د جنت لار

چې پخوا دې کړې هاغه خبرې نه کړې
تا کړه څنګه د سوچه اسلاميت لار

کله هم خو داسې نه و چې تا وکړل
ده معلومه مونږ ته ښه د شريعت لار

د سوچه ږيرې او ښې سپينو جامو سره
ستا لپاره وه جومات د شرافت لار

خوشې هره خوا دې وکړل اورونه
اسلام هېر کړو تا نيولې د قدرت لار

خوار ولس دې د بلا په خوله کې ورکړو
ورته جوړه دې کړه ژوند کې د ذلت لار

په ديوانو يې خپل دين له مرۍ ونيو
ياره ورکه شوه پښتو او د غېرت لار

2002/6/4

جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

✵

کنډر کنډر وطن کې مې سلګونه بل څه نشته
مزار ته مې د اوښکو ډیوې هر ماښام راوړه

کولن، راین

✵ ✵ ✵

بازان خبرې غواړي

خیالونه مې په زړه کې د جانان خبرې غواړي
غمونو او دردونو کې خواران خبرې غواړي

بې پلاره ماشومان زمونږ د وران کلي کوثو کې
په خلکه دا به ثنګ شي یتیمان خبرې غواړي

دي لارې جوړې کړې یتیمانو په مخ اوښکو
د ویر له لاسه دلته لوند ګرېوان خبرې غواړي

ړندې شوې هغه مینې حسن ګونګې ښاپېرۍ شوې
ګذران د مینې ګران شو عاشقان خبرې غواړي

رالوتي تور کارغان مې په فضا باندې کاغ کړي
زما د غرو سرونو کې بازان خبرې غواړي

ځان جوړ که یاره شابه چې نن ستا د ټپې وار دی
غوږ غوږدي تاته هله شاعران خبرې غواړي

2003/7/5 جرمني،راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لپه دې نیولې تل د ځان په دوعاګانو ده
خیر به کله غواړې دغو خوارو پرګنو لره

دا خو زنځیري دې بېخي تمه ترې نه، نه کېږي
هېڅ ورتګ په کار نه دی میالي صیب لپونو لره

خوشې دي عبس رب په دې خاوره ښېندلي دي
هم دې اتفاق نه دی ورکړی پښتنو لره

دې د وخت لوټمارو ځانله دنګې ماڼۍ جوړې کړې
پاتې په خالي میدان پښتون دی تربګنو لره

اړوې لاسونه بیا غورزې کوې پردي ډول ته
نه ښایي بدرنګه ګډاګانې مېړنو لره

بې له هغې بدو سترګو یووړه پښتنه ناوې
مورې لوګی نه کړي حاجت نشته سپېلنو لره

هېڅکله به یار داسې حالاتو سره جوړ نه شي
ګوري دې څه بله چاره خپلو اندېښنو لره

2005/11/13

جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خوا ته رانزدې شه چې خپل زړه درکړم
دې نه زیاتي ووایه نور څه درکړم

ته دې هم د زړه نه راته ووایه
لوظ به د مینې هم دا زه درکړم

ښه صفا خبره راته وکړه ته
هله به جانانه سپینه خوله درکړم

خوا ته مې نزدې کړه خیر دی ومنه
مینه کې رازونه به ډېر ښه درکړم

کله چې دې زړه کې یار ته ځای ورکړو
راشه بیا به شونډو نه خواږه درکړم

2003/7/5

جرمني، راین

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غمونه او دردونه مې خندا ته نه پرېږدي
بېلتون لارې نيولې ما اشنا ته نه پرېږدي

مدام راته په سر د بدبختۍ کېسه ناسته
شپې د خوشحالۍ زمونږه خوا ته نه پرېږدي

اغزنه غوندې لاره مې کاله ته راستنه ده
تاو شوی د غم شپول رانه مورچاته نه پرېږدي

کافرې شانې ګوتې يارانې له مرۍ نيسي
دا مينې د خوږو زړونو وفا ته نه پرېږدي

د تورو غرو بلاوې راته مخکې کېږي
ولس او دا وطن مې ارتقا ته نه پرېږدي

شوګير د تورې شپې دې هېڅ سبا ورپسې نشته
تيارې دې د وختونو څوک رڼا ته نه پرېږدي

قتلېږي دلته مينه، محبت لويه ګناه ده
څه ياره خداى دې مل شه ما خو تاته نه پرېږدي

2000/11/18
د افغانستان د کلتوري ودې ټولنې په مشاعره کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

باد راوړم

ګل نه شومه غوټۍ وم په دامان ورژېدم
له خپل وطن نه لیرې په ارمان ورژېدم

ډېر ولټېدم ودرېدم د سوال په دروازو کې
د وخت له ناکردو نه په خپګان ورژېدم

پر دو کوڅو کې خوشې لاړم راغلم سرګردانه
ریدی د سوارو وم په بیابان ورژېدم

دې خوار نصیب را بېل کړم د وطن له تاترونه
پیدا ومه خزان کې په خزان ورژېدم

مَېن د خپل وطن په کانو بوټو خو ارمان چې
بې وخته بې وطنه بې جانان ورژېدم

یار ولېږئ یارانو پام چې دلته یې پرېنږدئ
باد راوړمه له کومه په المان ورژېدم

غزل

د سیند په غاړه غاړه سپینو شګو په سر تلم
سوچونو وم اخیستی هېڅ په ځان نه پوهېدم

معلومه راته نه وه چې به چېرته زه روان وم
په شان د لېوني غوندې به تلمه سرګردان وم

ګرداب کې د یادونو چورلېدمه ډوبېدم
خیال یووړم له المانه آن د خپل کلي وستل ته

حېران، حېران مې وکاته د سیمې ټول محل ته
کسم د کانو بوټو په دیدن نه مړېدم

چې ولګېدې سترګې مې په ورانو کنډرونو
غړۍ کوزې پرتې وې د هاغو دنګو برجونو

په یاد مې وړوکتوب شو په کوڅو به ګرځېدم
نه هاغه خلک پاتې وو نه هاغه ودان کلی

ای یاره پروت و لوټې لوټې ستا د جانان کلی
راماتې مې شوې اوښکې په سلګو وژړېدم

2006/7/15

جرمن، کولن راین

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ساړه اسولي هر وخت زخمي زړونو له راځي
پردۍ مرغۍ زموږ د کلي ونو له راځي

چې عقل شي یاغي ژبه په ګډو وډو سر شي
توبې چې خولې ته راشي لاس غوږونو له راځي

سپېرې شوې د افغان د غرونو دنګې غاړې
بدرنګه سوداګري چې وهنو له راځي

ګېله راته پرېوتې غوړګي غلي غوږ کې وکړه
تورمخي د پنجاب زما وژنو له راځي

وطن یې زموږ لوټ کړو ښه په غټو ورته ګورو
چې عقل به بیا کله دې سرونو له راځي

یو وخت به دا سرسامي ککړۍ شي دړې وړې
ماجرې پښتنې به ګودرونو له راځي

شي پورته به تېږې د یکه زار په سرو درو کې
سندرې به د یار نوي سازونو له راځي

2002/2/6

جرمني، کولن روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غلی به یمه خو په زړه باندې توپان لرم
سورۍ سینه باندې زخمي ارمان لرم

د یوه بانۀ اشاره ستا راته خروار ښکاري
کمی مې نشته وایم ځانته لوی جهان لرم

دا غمازان د محبت مې ستا له مینې باسي
زړه کې جانانه ستا د مینې لوی فرمان لرم

چرته ښکاره راسره پام د سترګو جنګ ونکړې
په دې چنو او چم ګاونډ کې رقیبان لرم

په پښتانه لوظ له ما سره ولاړه اوسه
په ټیټ سر نه یمه بلد پښتون ایمان لرم

د زړه تاخچه کې مې خو ستا د مینې پټ خوندي دی
وایي یار تا سره زه ټینګ عهد و پیمان لرم

1995/3/8

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیسې

پرېږده نوري بس دی د ارمان کیسې
بیا رته راواخله د جانان کیسې

چاته ددې خپل زړګي حال وو وایم
تېرې شوې په مونږه د خپګان کیسې

اوس د خوږې مینې کیسې پاتې دي
یوازې به کوي څو رقیبان کیسې

لاړه اوس خبره د کیسو شوله
ډېرې شوې ترخې اوس د افغان کیسې

دې کیسو کې خوند کسم دی نشته دی
راشئ چې نور وا ورو د جهان کیسې

چا هم راته ونکړه خوږه کیسه
ټول راته وکړې د خپل ځان کیسې

یار ته خو راواخله د وطن کیسه
لګي په ده ښې د کابل جان کیسې

2002/4/8

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسرلی

په هر چا پسرلی ژوند یې ګلونو سره دی
نصیب دې زما ورک شي له غمونو سره دی

تاریخ خو مې غېرت او د مېړانې کیسې وایي
تراوسه مې لا ژوند له سربښندنو سره دی

په ځان یمه پوه شوی نه مې دا شوه او نه هاغه
ازل مې ماتو ګوډو تقدیرونو سره دی

ورو ورو راته پخپل کاله کې ځان بې واکه ښکاري
وطن او سر مې دواړه له ګواښونو سره دی

دې تورو سپینو سرو راباندې خپله خوا کړه یخه
ټول وخت مې ځنازو او شوګیرونو سره دی

دې حال ته سوچ اخیستی یم خندا ده رانه هېره
فریاد ځکه سینه کې ماتو زړونو سره دی

پښې مې مېکدې په لوري لنډې لنډې کېږي
ساقي اوس پردی شوی سرو جامونو سره دی

بیا ځلي د جهان په قدرتونو کې ازمېښت شوم
عظمت د خپلې خاورې ننګونو سره دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښي ده خوشحالي ده يار هر خوا پسرلی دی
دا ژوند يواځې زمونږ له ويرونو سره دی

2003/12/2

✵ ✵ ✵

یو شعر

زه به اتڼېزه سليمان د غره راواخلمه
بيا که تورې بورې په سر ژڼکي اتڼ واچوي

2005/6/4

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دردونه مې په زړه باندې جانان له لاسه دي
راپېښې کښالې راته خپل ځان له لاسه دي

کافر زما د مينې مرۍ ونيوه له ستوني
زخمونه مې پراته اوس له هجران له لاسه دي

په ما يې دا زما جونګړه سمه کنډواله کړه
دا ټولې لاسوهنې پاکستان له لاسه دي

تاجک دی، که وزبک، که هزاره ټول دښمنان شول
ورانۍ او لمسونې د ايران له لاسه دي

يو بل ته په ماشه تل سنګرونو کې پراته دي
په موږ دا بدې ورځې خپل افغان له لاسه دي

ترڅو چې پکې يارستاسې د سر و مال نه خلاص شو
نادودې اوس په موږ باندې جهان له لاسه دي

2002/10/30، جرمني، بون

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلوريزه

د تـــــوري بــــوري ســــرته بيــــا ځلـــــي ډول وخپــــروه
يــــاغي بــــادونو د وطــــن د نــــاوې شــــال وړی دی

د ښــــار کوڅــــه پــــه کوڅــــه اورمــــه پــــردي ســــازونه
چــــا د هــــوجرې نــــه مــــې منګــــی او ســــپتار تــــال وړی دی

✵ ✵ ✵
✵

کلونــــه وشــــول چــــې روان يمــــه پــــه ورکــــو لارو
پــــه کومــــه لاره شــــمه چــــې ورشــــم د جانــــان کلــــي تــــه

دا ځــــل د زانــــو پــــه کتــــار پــــسې مــــې نيــــت کــــړی دی
کــــه پــــه وزرو کــــې مــــې يوســــي يــــو ارمــــان کلــــي تــــه

راين، جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل ملنګ

مطرب راوينس کړئ د رباب مزو کې ترنګ په کار دی
نوی محفل، نوی سينګار او نوی رنګ په کار دی

ما خو پخوا درسره لوز په پښتو کړی دی
راته خالي ګلې دا ستا د بنګړو شرنګ په کار دی

پردي وطن کجيران رالوزي زما غرونو ته
ورته پامير او يا تورغره کې لوی ګړنګ په کار دی

چې غنم وړي بل احمد ته په شمله وتړومبي
بيا ځل جرګې د پښتنو ته بل ملنګ په کار دی

بله ملاله به شي پورته ميوندي کړيکې ته
په دښمنانو باندې هغسې غورزنګ په کار دی

د مينې جنګ دی خير دی ببرته که راستون نه شومه
ستا اننګو ته خو د يار د وينې رنګ په کار دی

1992/7/6 جرمني، راين

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپرلي ته

سپرلیه رانشې بې وخته دلته
کلي ښارونه کنډوالې دي پرتې

نصیب راوستې څومره سخته دلته
موږ ته لا ډېرې کشالې دي پرتې

د بڼ ځوانۍ لاړې نسکورې شولې
سږ د همدې سپېره خزان له لاسه

پېغلې غوټۍ ټولې سرتورې شولې
ددې بې رحمه شان توپان له لاسه

خدا یزده د کلي مرغۍ چېرته لاړې؟
دلته کارغان د بل وطن راغلي

په غوږو اورم خوشې کارې بارې
سرې بلاګانې له دکن راغلي

دلته لوشوي د ګلونو څانګې
د پېغلې سور سالو بادونو وړی

هر یو زړګی د غم په ټال کې زانګي
د کونړ یار هم دې غمونو وړی

2004/1/24

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بې واره لېونۍ غونډې سرلوڅې ده راوتې
اشنا د راتلو زېرې ورته چا راوړی دی

کنډر کنډر کوڅو کې کنډونو باندې ګرځي
غېبي غږېږي په غوږ شي احوال ما راوړی دی

پام وکړي بيا روانه شي د شونډو په سر وايي
رېبار لکه چې حال د جانان بيا راوړی دی

د لارې لاروی په ښه نيولی شي ورګوري
تاثير يې د خپل حسن په هر چا راوړی دی

روانه شي په منډه د کوټې بلې ته خېژي
چارګل يې غټ په پوزه نارو راوړی دی

په دې محل کې چا دا دومره ښکلې ده راوړې
چې ټول کلی يې ياره په غوغا راوړی دی

2004/1/2، کولن، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ډولچي پاڅېږه، ډول دې ټول کلي کې وګرځوه
زما دې وران کلي کوڅو ته څوک کافر راغلی

غشي راواخلئ په دا ژنکو باندې یې وویشئ
پردي بدرنګه سوداګر زموږ په غر راغلی

ږدي تنابونه راته لارې په شنه کڅ کې باسي
له پاسه سور اور وروي په شور او شر راغلی

مټ مې له دغو سرو دېوانو سره سم دی کله
نه ږدمه تن ورته نن خیر که مې په سر راغلی

د اژدها خولې کې به زهر شم دنیا به ګوري
د تاریخونو زوړ دښمن مې بیا په ور راغلی

تش اسویلی مې له خولې خېژي څه کولی شمه
د یار په کلي ټول پوهېږي زورور راغلی

2003/8/20

جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنځ

څومره نادودې وکړې مونږ خپلو سرونو سره
دا خپل سرونه جنګوو هسې له غرونو سره

د تربګنۍ په رنځ پراته یو لا تراوسه پورې
په جنګ جګړو باندې اخته یو له مرګونو سره

خپله اګاه نه یو خو بل ته هډو غوږ نه نیسو
قبیلوي سیستم کې ښکېل یو له غمونو سره

یو ورو د بل وینو ته ناست یو عجیبه مخلوق یو
کله به سیال نه شو په ژوند نورو ملکونو سره

هر څوک روان د ارتقا په لور منزل ته رسي
د پښتون عمر یاره تېر شو له جنګونو سره

2003/10/20

جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په ګرېوان مې ځي د اوښکو کاروانونه
له زخمي زه نه مې خېژي فريادونه

نوم د مينې به په خولې کله وانخلم
کبرجن اشنا مې مات کړل لوظونه

زړه کې پاتې مې زخمي نغمې شوې
شول په برخه زما ټول عمر غمونه

زما زړه کې مستي نشته جام رانه وړې
يار تش کړي تل د مينې ډک جامونه

1993/5/2

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

ځمه چې وګورم د جانان کلی
خدایه بیا ودان کړې هغه وران کلی

کله چې را یاد هغه یادونه شي
اوښکې مې روانې شي سیندونه شي
ډېر دی په هر چا باندې خپل ګران کلی

کړي پکې مونږه چې خاپوړې دي
اوس خو هدیرې ورپکې جوړې دي
پاتې شو هر چا نه خپل جانان کلی

نوم یې وته پور دی کونړونو کې
پروت دی هلته دنګو دنګو غرونو کې
دا کلی د یار محمدا جان کلی

خدایه بیا ودان کړې هغه وران کلی

2003/7/2

کوروایلر جزیره کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اروابناد ډاکتر کبیر ستوري

تــه !

سوداخیستی یمه څنګه به شي ستوري شمارم
خو کبیر ستوری پکې نشته له مداره وتی

دا د پښتون اسمان انګړ راته خالي شو
زمونږه ستوری د یارانو له کتاره وتی

2006/5/12
جرمني، ویسلینګ ښار

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لپه رانزدې کړه زما اوښکو ته
ګلې ما له چرته خندا نه راځي

ما د وير په چم کې اړولې دي
يوه شېبه خوښي هم په ما نه راځي

شپې ورځې رقيب له لاسه ګرانې دي
رحم خو د چا په هېچا نه راځي

وخت د مينې خوند په ولجه وړی دی
ياره تېر وختونه په تا نه راځي

2001/11/18
جرمني، کولن لانګل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لاړې پناه مې له نظره شولې څه دې وکړل
ګلې چې پاتې له ګودره شولې څه دې وکړل

لکه برېښنا غوندې له دې محله چېرې لاړې
رانه په کومه مسافره شولې څه دې وکړل

زما تنکۍ مینه دې ځان سره په سین لاهو کړه
نامردې ګډه بې ګودره شولې څه دې وکړل

د بېلتانه د سیند څپو کې به دې ګورم چېرې
کوم سمندر د سر سندره شولې څه دې وکړل

یار دې کوګۍ په تمه ناست دی چې به راشې کله
دومره زر ولې مروره شولې څه دې وکړل

2002/10/20
کولن راین باغچه

* * *

زور د خیرو دی ښکاري ګوتې له ماشې اېسته کړې
ایله د کلي شنډې توت کې څو مرغۍ کېناستې

زموږ فقیرې دوعاګانې هېڅ قبولې نه شوې
پردۍ پېرې بیا د خوارانو په بلۍ کېناستې

2002/6/25
جرمني، کولن

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېره موده کېږي ورته لپه د زارو نيسم
ښکاري پښتنه ده چې له مينې نه انکار کوي

زلفې کږې خورې له قصده تورې شپې بيا راولي
پوه يمه نادودې د خوږې مينې په يار کوي
جرمني، کلن ښار

نابلده باد

خير کړې ډوب شومه د اوښکو سمندر کې
کوم بانه رسا وېشتلي يم ځيګر کې

ورته سوچ يمه اخيستی دا به څنګ شي
کبرجن اشنا هېڅ نه راځم نظر کې

د ژوندون په ښو او بدو نه پوهېږم
تېر شو عمر مې عبس کنډه و کپر کې

زور د حسن دې نادودې په ما وکړې
له دې کلي نه به کډه راپسر کړې

پرې چې وړې مې نابلده باد په کومه
دلته شپې د تېرېدو نه دې په شر کې

ياره ستا د اسوېلو پروا چې نه کړې
نور ګودر په غاړه مه ځه مازديګر کې
2001/2/25، جرمني، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

څو لېوني سپي د خپل وران کلي کوڅو کې ګورم
کاروان د اوښکو په شلېدلو ګرېوانو کې ګورم

په نصیبونو راپرېوتې له اسمانه تښه !
ستوری د بخت مو نن سبا په رالوېدو کې ګورم

چې په وهلو، ځغلولو مې څو ځل شړلی و
د وطن واکې نن د هغه چا راتلو کې ګورم

کیسې د ننګ او غیرت لاړلې په سین لاهو شوې
ربښې ربښې شمله مې نوره سوځېدو کې ګورم

تال بدل شوی دا نغمې را ته بدل ښکاري
دا ساده ګان بیا پردي ډول ته نخېدو کې ګورم

ماتې شوې سر کې د پښتو او پښتونوالې لاپې
ژبه مگي هم په ګینګړو او مړه کېدو کې ګورم

له بې وسۍ نه به د یار سندرې ژاړي درته
چې خپل کاله کې ځان ورو ورو بې واکېدو کې ګورم

2003/3/12
جرمني، راین

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړه خبره مې په زړه پاتې شوه
مینه خوږه رانه په څه پاتې شوه

د نیمو شپو ټپې وې ګرمې پکې
رانه د کور کلي حجره پاتې شوه

شرنګ د سېتار بغا د سره منګي نه
په غوږ مې هغه شان نغمه پاتې شوه

د چا د دومره ناروا له لاسه !
رانه په خوله نیمه ټپه پاتې شوه

ما وې په غوږ کې به څه وایي راته
ګونګۍ شوه یاره پټه خوله پاتې شوه

2002/10/24

کولن، راین

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچۍ

خير كړې د مينې دنيا ورانه نشي
مينه كې څوك دې بې جانانه نشي

مه ځه د ښكليو په كوڅه زړګيه
چېرته خو پېښه درته ګرانه نشي

په ګرېوانه به دې ځي اوښكې لارې

مينه عذاب دې ګوره تانه نشي

بس دى چې يار زړه په ايلبند كې پرېښى
كوچۍ سره مينه په اسانه نشي

2002/6/19

جرمني، راين

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جهان چم کې

واړوه د مینې کډه راشه د جانان چم کې
پرېږده اسویلي دې د غمونو او ارمان چم کې

هسې هم د غونډو زنو شنه خالونه توی شولو
چوپې تلوسې شوې مرې ساه ګانې د زندان چم کې

کډې را په سر شوې له مرګونو او ویرونو نه
ناست دي په اوږو راته درانه دېوان چم کې

ګام په ګام یې سرې زموږ د خوار کلي چینې کړلې
ژاړي راته هر وخت د ړنګ کلي یتیمان چم کې

خداېږده چې به شنې کوترې بیا زموږ په بام راشي
شور به د چونچڼو کله پورته شي دې وران چم کې

ځي په نابلده کنډوونو قافلې یاره
هر چېرې دېره شول افغانان ټول د جهان چم کې

2001/4/12

کولن، کوروایلر، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په درنو سترګو درانه کتل کړي
جادوګره یا برېښنا ده رانیول کړي

څه کږې وږې ځوانۍ ورته اوبه شوې
توري سترګې چې راواړوي خوړل کړي

په دې کلي کې اجل نیولي ډېر دي
په بڼو باندې رسا رسا وېشتل کړي

سره منګې سره ګودر ته ماز دیګر ځي
دنګه غاړه ځي د زرکې په شان تلل کړي

سترګو یې ووړه لېونۍ غونډې ښکارېږي
لاس کړئ پورته که خدای یار ورسره مل کړي

2001/10/5

کولن، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هسپانيې سانسيبا ستن ته !

سانسيباستن د سرو ګلونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
د تاترو او د بحرو وطنه
د جګو غرو او ځنګلو وطنه

د ښاپېرو د اتڼونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
ستا د ساحل د غاړو سرې بربنډې
په نرمو شګو کې پرتې بربنډې

د لمباګانو ساحلونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
دلته د پېره دي ښکلاګانې تاکې
سپينې کوګۍ څومره ارزانه تاکې

ښاپست کې يې د جنتونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره
يار د پامير له ګړنګو راغلی
ستا د ښاپست په اورېدو راغلی

يې په رښتيا د يادګارونو ښاره
د سيلانيانو د سيلونو ښاره

2001/8/4
هسپانيه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه څاڅکی عمر هسې راورېږي
ژوند روان یو سمندر دی چې تېرېږي

چا لا ساه په خوښۍ نه وي اخیستلې
ور د مځکې ورته رپ کې بېرته کېږي

یاره دغه زمونږ لاره ده روان یو
هر سړی له تورو خاورو لاندې کېږي

2001/9/23
جرمني، د کولن هدیرې ترڅنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بانه دې رپې بيا څه چل دی ستا په سر اشنا
نه ښکارې ډېره موده کېږي په ګودر اشنا

پرهر پرهر زړګی مې نن سبا څو چوي درپسې
کړی زما په سينه تا د مينې کر اشنا

د اسوېلو باد ونو يووړه د پګړی چرره مې
غشي د مينې مې خوړلي په ځيګر اشنا

زما د غرونو په ځنګلونو باندې لوګډ شوی
څو سوداګرو رانه لوټ کړلو هر غر اشنا

دغه نادودې تېروه په زړه بې وسه ياره
پرې چې پردې ملک ته چلېږي ستا ښتر اشنا

2003/12/24

✵ ✵ ✵

پښتو ده

چې دا موږ ولې د ثیرمه لېوني یو؟
ځانته پام نه کړو د هر چا خندني یو

خپل کاله کې اتفاق زموږه نشته
سکني نه شو ټول عمر مېرني یو

چې ساتي ولس نفاق او تربګنو کې
تل له داسې مشرانو سپېلني یو

چرسو بنګو مو حجرو کې ډنډوکار دی
لاپو شاپو کې له هر چا مېړني یو

له ژوندون له پټه رازه خبر نه یو
تمدن نه یو په تېښته غرني یو

محتسب راته دوري په لاس ولاړ دی
یوازې مونږه یې مېندلي دهرني یو

جنګ جګړه او تربګني زمونږ پښتو ده
دې نړۍ کې همدا مونږ یوازیني یو

یو ورور بل ته کنو ثاه دغه مو کار دی
یاره ټول عمر یو بل نه خواشیني یو

2001/5/2

جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

احساس

د هنر د قاتلانو پېرې زور دي
کله خوند شته په شعرونو او غزل کې

عاطفې ټولې مرۍ نه نیول شوي
بې وسي رارسېدلي ده ازل کې

د نفاق اورونه بل نن کور په کور دي
د پښتون قافله پاتې ده منزل کې

لا په مخکې کړېچونه راته شته دی
ارتقا مې د ژوند نه راځي اټکل کې

تش د خولې په لاپو شاپو به څه وشي
څو پیدا نشي احساس د زړه په تل کې

یو تر بله زاربدل چې ورکې نه وي
یاره خوند نه کړي خوبونه په څنګل کې

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

یکه زار

وبه خاندي سپورې شونډې وچ به ګرېوانونه شي
ژوند به ټوله مینه وي، ساندې به سازونه شي

بیا به عاطفې په کډه راشي خپلو مېنو ته
خوښ په په غلبېل سینو کې زړونه په ټوپونو شي

پورته به حجرو کې یکه زار غږ د ټپو شي بیا
شرنګ به د پېزیب سره د منګو او سپنارونو شي

غوڅې به لانجې شي په دې خوارو پرګنو کې تل
خپلو کې چې وژني دغه ټول به سره ورونه شي

بوخت به شي لګیا به شي هرڅوک د ارتقا په لور
دا د وطن شاړې به د سرو ګلونو ټلونه شي

تاو به له څُماونو نه ځوان په مېخانو کې وي
نه به وي یارانو کې یار پاتې به یې شعرونه شي

2002/9/5 کولن، راین جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

زلمو زر شئ بیا ډوله ته غورزې وکړئ
وخت راغلی بیا مورچل ته د ختو دی

زړه توره د بابا درسره واخلئ
کنه نوم نشان مو اوس په ورکېدو دی

د پامیر له ګرنګونو پې نارې کړئ
مونږ همغه پښتانه یو هېر دی نشي !

2001/10/18
کولن، جرمني راین
د کولن په ښار کې د افغانانو او المانیانو
په ګډه مظاهره کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

*

د ګلونو سره غونچه شه چې معطر شي
چې د ژوند په خوند او رنګ باندې خبر شي

ګناهونه دې له رېږي نه څڅېږي
شېخه بس دی زیاتي کوز که له منبر شي

* * *

*

یو خُمار دی لګېدلی په دې چم کې
سوچه رېږو اړولی مېکیدې ته

په قدم کې ودرېدې شناختې
جنازې دې چې چلېږي هدیرې ته

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلبله

بلبله ښکلې ترانې ووایه
خوږې د مینې افسانې ووایه

د ګل په مات ډنډر راواخله کیسه
سندرې ښې د زمانې ووایه

ساقي څنګلاس تر زنې بیا ولاړ یې؟
حال دې د ورانې مېخانې ووایه

دا د وطن کیسې دې هېرې نشي
خبرې ښې د ویرانې ووایه

د ګل په زېړه پاڼه لیکه یار ته
ورته دا تېرې کارنامې ووایه

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنګ ښار

څنګېدلی دی کوڅو کې نه ښکاربږي
رنګ شه ښاره مېخانې درپکې نشته

غځېدلي دي کوڅو کې خُماريان دي
خُمان مات دي پېمانې درپکې نشته

د خزان دوړو بادونو کې پناه شوې
مینې لاړې یارانې درپکې نشته

له کندړو دې راخېژي فریادونه
د بلبلو ترانې درپکې نشته

ستا په غبرګې رقیب مینه د یار وسوه
خوند د ژوند او زمانې درپکې نشته

1990/3/5

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواره واره

هره شپه خوشې بد خوبونه وینم
بیا په وطن کې مې جنګونه وینم

ددې بدبختو پرګنو په برخه
همدا جګړې او دا مرګونه وینم

دنیا وره شوه انسانانو باندې
ځکه تېرې، تجاوزونه وینم

دیموکراسۍ او آزادۍ په نامه
پکې اسلام ته کلک ګواښونه وینم

چې یې جهاد کړی په ضد ورسره
نن یې هغوی سره لوظونه وینم

بدې، رشوت یې کړو رواج وطن کې
هم میخانې او ډک خومونه وینم

د یار په چم کې پردی ډول غږېږي
ورته خواره واره لاسونه وینم

2003/10/20

جرمني، کلن ښار

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شېخه دا څه کړې مېکدې په غاړه
درنه بېګاه دلته تسپې پاتې دي

ستا عبادت او د تسپو ټکا کې
ښکاري درنې دوکې پاتې دي

مسلماني دې خدا ېږو شک ګڼمه
په خلکو هسې دې اړې پاتې دي

دا سرچپه کانې چې وشوې وایه
پکې اوس کومې مسئلې پاتې دي

خبر دی په کړو سجدو کې نشته
په خوله دې څو تشې توبې پاتې دي

پام چې منبر ته زیاتې پورته نه شې
درته عبس دا چوپې خولې پاتې دي

په ګرانو لارو د اشنا کلي ته
یار ته مزلې ښې اوږدې پاتې دي

2005/12/9

جرمني، روګندرف

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې حیا

د فطرت په ښکلاګانو
تور نقاب دی راخورېږي

د نرګسو جنازې وړي
په شتاب دي راخورېږي

له وحشت او مصیبته !
ژبې ګونګې شوې په خولو کې

اوښکې وا اوښتې څپې شوې
سور دریاب شو راخورېږي

وړي اورونه په لمن کې
دوزخونه ورسره دي

دا دنیا ترې په لړزه ده
په رباب دې راخورېږي

د وختونو په سنګر کې
د ماشې په ګوته ناست دی

په جمله مسلمانانو
یو عذاب دی راخورېږي

دین مې نیسي له مرۍ نه
دې پخپله دې بې دینه

بې حیا د زمانې دې
ډېر بې اب دې راخورېږي

کافر دیو دې د وختونو
یاره ځئ چې پسې پاڅو

چې مرۍ یې وچه نکړو
لوی ښامار دی، راخورېږي

2002/10/5، جرمني کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نا دودو مې جانانه تول محل وسوځاوه
د وخت څو لېونو مې تور وربل وسوځاوه

ګوګل نه مې لوخړې د باروتو پورته کېږي
هر کور او کلی ښار یې په څو ځل وسوځاوه

ناولو تورو ګوتو مې ټیکری ربښې ربښې کړو
تا ولید چې ظالم مې د سر ګل وسوځاوه

په ږیره دې اور پوري شه د سپینو جامو غله
تا ولې دا زما ښکلی کابل وسوځاوه

ګرېوان ته مې څه تور او سره لاسونه رااوږده شول
په ما یې دا خپل ځان په څه چل ول وسوځاوه

د ژوند په کڅ مې یاره سرې سکروټې را ورېږي
راغلې وچکالي ده زړه مې جل وسوځاوه

1993/2/5 جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخپل لاس مو د اوطن کړو کنډواله
یو تر بله وکړه موږ مقابله

تباهي مو خپل غریب وطن ته راوړه
اوس حېران یم چا ته وکړمه ګېله

چې هر څه مو ټول په سیند باندې لاهو شول
شوه د یار پکې رېښې رېښې شمله

2003/4/9
جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

د عبدالله مقري د يوې سندرې په پيروۍ

تورې ګورګورې، شنې ممانې د خپل غره راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

خپل کور او کلي مې ياد يږي
زړه مې نرى خوږيږي
لپه توتان د توت له څانګې راته سره راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

په ما مې خپل وطن ډېر ګران دی
پردی وطن راته زندان دی
سابه سوکړک ورسره خپل د تناره راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

زما د جګو غرو وطنه
ګران يې خپل يار باندې هرڅه نه
جانانه راشه قدمونه دې درانه راوړه
ماته د کونړ له سينده اوبه راوړه

2002/2/16

جرمني، راين

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بون پرېکړه

قافلې د اوښکو ځي راځي چلېږي
ما ته شوې ګرېوانه ته سپينه لاره

هر ګوګل نه شنې لوخړې پورته کېږي
په سينه کې زړګی چوي له انتظاره

نن جرګه د پيترسبورګ ماڼۍ کې کېږي
پاچا کېږي ظاهر خلک وايي دوباره

دغه دور عجيبه د زمانې دی
هر افغان شو خپلې خاورې ته بې اتباره

تل په تاسې له بهره داسې کېږي
دي وتلي هر څه ستاسې له اختياره

سرنوشت مو په پردي وطن جوړېږي
افغان نه لرې دېنه بله چاره

ياره خپلو کې به هېڅکله جوړ نشئ
ستاسې برخه له ازل نه داسې خواره

2001/11/27
بون، پيترسبورګ

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ازمېښت

د خپل وطن په مينه مست شه مېخاني پرېږده
مات کړه زاړه لوزونه پټې ياراني پرېږده

تش په نامه د سپينې خولې قلنګ ته مه کېنه نور
وکړه پښتو باندې کسم دا بهاني پرېږده

د خپلې خاورې ارتقا نېشه پيدا کړه سر کې
زړې وعدې نورې د تېرې زماني پرېږده

د ساقي ست ته مېخانه کې زياتي ونه درېږې
د وخت پيکه دا ډکې پېماني پرېږده

ګړېږه سم په خپله ژبه باندې مه شرمېږه
د بل په ژبه د پرديو تراني پرېږده

هر څه نه ستا لپاره نن ملي وحدت ضرور دی
نورې قاتلې تربګنۍ او افساني پرېږده

خامخا ځې به د سيالۍ ميدان کې نورو سره
پښتونه واوره دا مرض د ځانځانۍ پرېږده

هله به وګټې خولګۍ د قربانۍ ازمېښت کې
وايي يار مينه کې زوړ دود د زماني پرېږده

2002/12/5

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې پټوم

مه راچوه لاس پرېږده په غرونو ځم
تللی چې جانان په هغو پلونو ځم

هېڅ د اسرې ځای مې پاتې نه دی نور
ډک زړه له غمونو او دردونو ځم

دا وطن د نورو بلاګانو دی
نور له دې جنګونو او مرګونو ځم

بل چېرې تکل مې کړی دا ځلې
سوچ یمه اخیستی په فکرونو ځم

ځان له کوه قافه هم وراړوم
نېغ پاس د پامیر په ګړنګونو ځم

یار ته به مې پټ په غوږ کې ووایې
سترګې پټوم له وحشتونو ځم

1999/9/6

په وچو شونډو

توره قبا ده راخوره چرته رڼا نه راځي
د هجر شپه لاړه اوږده شوله سبا نه راځي

لارې سرې شوي دي چلېږي پرې تل سرې جنازې
قتل دی ګډ کلي کې هېچا ته خندا نه راځي

ګلونه لو دي پسرلیه هډو را چې نشي
خندا په وچو شونډو دلته د سارا نه راځي

د خپل یاغي نصیب پوښتنه به د چا نه وکړم
د خوښۍ شپې جانانه کله په ما او تا نه راځي

زما وطن باندې له پاسه سره اورونه اوري
رحم په دې غریب ولس باندې د چا نه راځي

غونچه د ګلو د شهید جانان په قبر کېده
یار دې د عمر مساپر شو کله بیا نه راځي

2001/4/20، جرمني، روګندرف

❋ ❋ ❋

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیلۍ لګي د وطن د ناوې شال وړي
پښتانه زلمي جګړې نه وزګار نه شول

خبر نه دي یوویشتمې پېړۍ راز نه
په ټکر د حوادثو هوښیار نه شول

2001/11/24

جرمني اورینګن

چې جدا مې د خوږې مینې جانان شو
زړه کې پاتې مې د ټول عمر خپګان شو

سا نیولی اوس پردو کوڅو کې ګرځم
راته ښکاري یاره ژوند دې په المان شو

2001/5/20

جرمني، د کولن بانهوف څنګ ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اروابناد روهي د لسم تلين په غونډه کې

مونږ به د هاغه په یاد د اوښکو ډیوې بلې کړو
تل به د هاغه د اندېښنو په لور قدم اخلو

جوړې به د هاغه چا یادونو ته غزلې کړو
نوم به د "روهي" د ادب ستورو سره سم اخلو

2006/5/13

جرمني، مونشن ګلادبخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته

دلته نوره ګرانه ګوزاره شوله
ځمکه هم له قهره راته سره شوله

ښه جنت وطن راته دوزخ شولو
ړنګه د کابل مې منظره شوله

لوند ګرېوان څنډه مې له دې ملکه ځم
ورکه مې هر چا پورې اسره شوله

ډک شو ملک له نورو بلاګانو نه
توره لړه راغله راخوره شوله

وچ شولو فصلونه وچکالي راغله
ښکلی شين وطن مو سواره شوله

ډزې دي، مرګونه دي، لوخړې دي
اوښکې راورېږي فواره شوله

خير غواړه اوس ياره په پردي وطن
لاړه معشوقه دې اواره شوله

1992/2/6
براووايلر، جرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې ناڅاپه مې د چا په مخ نظر شو
دا پښتون زړه مې ګوګل کې لر او بر شو

چور به جوړ د چا د حسن په بازار شي
که روان د اسویلو مې دا لښکر شو

ستا د مینې پاس مورچل ته به درخېژم
په پرواز که مې د مینې بال و پر شو

زړه به پاڼې پاڼې ستا په قدم کېږدم
د راتلو دې که بیا د پخوا ته خبر شو

په سپېره دښته د ژوند به ښکلا راشي
تروږمۍ پسې که دا ځلې سحر شو

د غاټولو به ټلونه شي ډاګونه
که کوشیر زما د مات زړګي پرهر شو

بیا به جونې د منګو په سر کتار شي
یاره جوړ که ستا د کلي زوړ ګودر شو

2003/2/30

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زلفې دې خورې که راته وخانده
ما خاورې اېرې که راته وخانده

سپین مخ سره تور وربل دانه وانه
جوړې منظرې که راته وخانده

راکاږه یو غشی په سینه زما
زړه خومې ارې که راته وخانده

ډول ته دې دومره حاجت نشته دی
شونډې نرۍ سرې که راته وخانده

بیا ولاړه او سه په ګودر باندې
پټې اشارې که راته وخانده

مړې یار نه سپینې لېچې تاوې کړه
سترګې دې راسرې که راته وخانده

2003/3/15

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

یادونه

خور مې په وربل کړه چې رومال شمه
یا به دې د سپینې زنې خال شمه

ما په شنو یادونو زړه تړلی ستا
خوا ته مې نږدې کړه چې وصال شمه

نیت مې کړی دا ځلې چنې ته ستا
غواړمه لوګی دې د جمال شمه

ځای را ته د زړه په کور کې راکړه ته
پرېږده چې دا ستا د مینې سیال شمه

یا مې لکه ګل وربل کې وتومبه!
نښه د سپرلي او نوي کال شمه

هله به دا ټول یادونه ولیکم
کله چې شاعر شمه، لیکوال شمه

2002/5/31، راین

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطن ترانه

ګران دی په مونږ خپل د شنو درو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

دا د ننګیالیو ابدالیانو کور
غېرو نه ساتلی افغانانو کور
دی د اریایانو د پلرو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

دلته چې کم هر جابر راغلی دی
بېرته شرمېدلی دی وتلی دی
دا د اتلانو مېړنو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

ځي رانه پوهېږمه دا خپل کلتور
رابه شي افغان کور ته د بل کلتور
شي به بې حیا دا د ابرو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن
تاسې ته معلومې د جګړو کیسې
دې غریب وطن کې د پردو کیسې
هر چا نه ساتلی پښتنو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

بیا ځلي انګلیس او امریکا راغله
یو ځای ورسره هم اروپا راغله
ځي زمونږ دلاسه په ورو ورو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

(c) ketabton.com: The Digital Library

نېغه چې شمله نوره په سر نه کړئ
لاپې به نور بس د لر او بر نه کړئ
نشئ نور ساتلی د پښتو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

ملک کې د نفاق اور کرل شوی دی
هر افغان نور ژوبل شوی دی
شو یاره وېجاړ د ښاپېرو وطن
ښکلی دی زمونږ د لوړو غرو وطن

2005/11/26، جرمني، کلن راین

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

را به شي سپرلی دا سپېرې دښتې به ګلونه شي
څڼو کې د پېغلو به ټومبلي زېړ ګلونه شي

پورته به نارې د مستو زرکو شي په غرو کې بیا
هره خوا خورې به ښې ورېمې د ګلابونو شي

لرې به خورې شي هره خوا به شي رڼا روڼا
بیا به په څپو څپو د ټول وطن سیندونه شي

ګلې ته هم څنډ وهه ګردونه تورو زلفو نه
پرېږده چې کاکل دې په سپین مخ بیا ولونه شي

تورې به ګورګورې شي ممانې به راورسي
شنه اسمان د لاندې به د زانو کتارونه شي

شپون به په شپېلۍ باندې هم خپلې ګوتې ټینګې کړي
ورکه به چوپتیا شي هرې خوا ته به سازونه شي

ژڼکې به ډوله ته له میدان نه دوړې پورته کړي
یاره ښه به ګرم د یارانو مجلسونه شي

2003/4/16

جرمني، کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاریس کې

څومره په پاریس کې ښکلاګانې دي
ښکلي محلونه خنداګانې دي

هره خوا چې ګورې ښاپېستونه دي
عطرو خوشبويې پکې روانې دي

دی خو په رښتیا د ښاپېرو وطن
پېغلو کتارونه لکه زاڼې دي

ژوند دی په پاریس کې ټوله مینه ده
ځینې زړونه دلته پاڼې پاڼې دي

ګرځي ببر سري لېوني ځوانان
ډېرو ګرېوانونه تاڼې تاڼې دي

شنې کروندې هرې خوا تاکونه دي
سرو "واینو" چینې ورکې روانې دي

لوړ شانې کلتور لري همدا خلک
ناسته پاسته یې څومره په ښه شانې دي

ته به وایې چې ښکلي ټول "لېون" کې دي
دې ښار کې د مینې سوداګانې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو بل ته د سرو شونډو ستونه دي
سپينې خولګۍ ښې پکې ارزانې دي

وختم پاريس کې د "هيفل" په سر
ټول ښار کې څه ښکلې رڼاګانې دي

نوی موډ فېشن کې ګوري هر سړی
ياره يارنې څومره اسانې دي

2000/6/15

پاريس، فرانسه

✵ ✵ ✵

د اختر سندره

ګرم په حجرو کې مجلسونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

راشه درشه ښه وه ما او تا کره
زه به درتلم تا کره، ته به ما کره
ډک به د زلمو نه وستلونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

مینه وه یو بل نه ځارېدلو به
هر اختر حاشر کې ټولېدلو به
جونه، هلکان به وو ټالونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

چا سره ددې حالت سودا نه وه
دغسې نادودې ناروا نه وه
ټول افغانان یو بل سره ورونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

ډکې ښې دېرې حجرې د کلي وې
لارې شنو فصلو کې هر خوا تللې وې
یو بل ته د هر چا ښه نیتونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک به وو پنډ د جومات غاړو کې
خوښ وو ټول په هغو شاړو باړو کې
هغه ساده ژوند کې ځه خوندونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

خدا پږو هغه وخت کې څومره مینه وه
ټولو په یو بل باندې لورېینه وه
ښه ټینګه پښتو وه، کلک لوظونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

هر کلي کولې د حاشر ورځې
وې به په زړه پورې د اختر ورځې
بوغظ نه ښه پاک سینو کې زړونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

پاک اسلام او ښه مسلماني به وه
ډېره غریبي خو ارزاني به وه
هرڅه پرېمانه ټیټ یې نرخونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

هر ملا امام خپل امامت کاوه
خلکو ته یې وعظ نصیحت کاوه
نه دا تجاوز او سیاستونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

اوس ګورم بدل رانه دستور شولو
پاتې کور او کلی هم کلتور شولو
څومره ښه زمونږه رواجونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاره زړه دې وران دی وته پور پسې
خامخا ورځې به ته ضرور پسې
ګران دربانده دې هغه خر کورونه وو
ښکلي مو د کلي اخترونه وو

✵ ✵ ✵

غزل

پام کوئ زړه کله ونه تړې بد رنګو پسې
ملګرو لاړ نه شئ هېڅکله په بد رنګو پسې

د بې ازمېښتو سره ګډ په لاره مه ځئ چېرې
زړونه ونه بېلئ د چا په شرنګ او پرنګو پسې

پردي وطن په ښکلاګانو باندې سود نه کېږي
زړګی مې وران دی د وطن غرونو ګړنګو پسې

پیکه ښا بېست پورې زړه مه تړئ بلا پسې که
د یار زړه تللی د خپل کلي ړنګو دنګو پسې

2003/11/2

جرمني، کلن روګندرف

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېنوا

څه وایې جانانه چې له چا نه ځم
بس دی نور دې کلي نه ګرانه ځم

اور یې راته مینه باندې پورې کړو
اوښکې توېومه له خپګانه ځم

تمه نوره دلته د ژوند نشته دی
وینې د زړه خورمه له ارمانه ځم

لاړ شمه په کومه نه پوهېږمه
یاره بېنوا له کابل جانه ځم

1990/7/29

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوستته

ډېره موده کېږي حال دې نه راځي
ښکاري چې له مانه خوربدلی یې

سترګه مې رپېږي رب دې خیر کاندي
چېرته کوم عذاب کې کړېدلی یې

مانه به ګېله لري پوهېږمه
حق دې دی په ما که قهرېدلی یې

ستونزې لرم زه هم په پردي وطن
ته به هم له ډېرو ځړېدلی یې

وي به راشه درشه ستا له چا سره
اوس به په دوستۍ ښه پوهېدلی یې

ښاد اوسې، آباد اوسې پردېس اشنا
تل د یار په زړه راوربدلی یې

2002/8/6، جرمني، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ماته ښاپست کې لکه ستوري د اسمان ښکاري
په ټولو ښکليو کې مې ښکلی خپل جانان ښکاري

لکه شبنم په سپين سحر د ګل په پاڼو کې پروت
لېمو کې سرې سترګې کسم دُر و مرجان ښکاري

د بل د دنګو ونګو ښکلو ماڼيو ما له څه خير
نړۍ کې ښه راته دا خپل افغانستان ښکاري

بېرته شوم پاتې د ژوندون د قافلې نه خلکه
ځکه مې تل په اوښکو لوند څېرې ګرېوان ښکاري

د ختو خپل کلي ته ځمه که پرې سوله راغله
يا ره پردي وطن کې ژوند راته زندان ښکاري

2002/10/28،
د کولن جګې کليسا ترڅنګ

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د شمال له لوري باده لاړې تېر شوې
اوس را لوتي د بحرونو لوی توپان دی

تور کارغان هم برساتونو سره لاړل
نظر مو ته بدل شوی د جهان دی

د بخت ستوري راتوی شوي دي زمونږه
قهرېدلی یو اځې مونږ باندې اسمان دی

شیخ هم نور د مېکدې اجاره دار شو
د جامونو تشول یې د پېر ارمان دی

هغه تشې وعدې لاړې تولې دروغ شوې
پې تېروتی د مودو افغان دی

مینه مه کوئ ګناه ده واعظ وايي
رانیولی یې دا وعظ راته وران دی

یاره هغه سره کافرې نن دوستان دي
چې وران کړی یې زمونږ افغانستان دی

1995/11/3

جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلګۍ

مه کفن څېرې نکړې غوږ کېده ګېلو ته زما
ساه راپکې ده خطا نشئ اسویلو ته زما

خوا ته راوړاندې شه وخت کم دی چې څه وایم درته
د پښتونوالې سبق ووایه نسلو ته زما

نشو مه سیال زه په نړۍ کې د خپل سیاله سره
شرم دی ټول جهان حېران دی کړو وړو ته زما

د لیلی دښته باندې کر د ګلو شوی پام کړه
خیال کړه قاتل د ګلو پرې نږدې غونچو ته زما

رښتیا پښتون شه دا خپل سر لږ ګرېوانه ته ټیټ کړه
ځان دې ښه وپېژنه زیر شه دې ترخو ته زما

پرې چې زموږ په شنو ځنګلونو کې بازان الوزي
پردي کارغان به زیاتي نه پرېږدې، دې غرو ته زما

نورې خبرې را سره دې خو سلګۍ مې راغلې
د یار د مرګ پېغام اوس یوسه پرګنو ته زما

2003/7/20

د کولن د هدیرې ترڅنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به دوعا کوم جانانه چې ته روغ پاتې شې
د ښکلو چم نه عزرايل په ګوتو ساه وباسي

د چا څپېړې د مغرور مخ هسې شين واړاوه
ټوله نړۍ ورته د ښمنه زور له ما وباسي

2001/10/18

جرمني، کولن

د شهيد وطن په چېغو بېګا ويښ شوم
ويلې بيا رانه تاو شوی تور ښامار دی

ډک له زهرو توغندي راباندې اوري
يوويشتمې پېړۍ داسې استعمار دی

2001/10/25

جرمني، روګندرف د شپې درې بجې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د تورو شپو په تورتمونو کې زخمونه شمارم
خزان وهلي بڼ کې ګرځمه ګلونه شمارم

د ژوندانه شیبې مې شمارم د وصال په تمه
د خپل زخمي وطن تپونه او فریادونه شمارم

نسل د ډز دی راګډ شوی دلته شپې نه کېږي
وتې ساه ګانې دي هر چا نه تش مرګونه شمارم

ښکاري مرغان مې د وطن په عربانو خرڅ شول
غرونه، ځنګلونه ځوانیمرګ شول نښترونه شمارم

د سرو منګیو په کودړو مې نظر پرېوتو
په راکټونو لګېدلی ګودرونه شمارم

زور د ګیدړو دی نن یاره د زمرو وطن کې
پرې چې د خوارو غرڅنیو وربلونه شمارم

2000/3/5، جرمني کولن

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه وکړه راته ښه سپينه صفا خبره
نه به منې مينه کې پام کوه د چا خبره

د حسن زور دې زړه خوبول ته ورکولی نشم
پرېږده چې کلي کې شي پاتې زما او ستا خبره

د لېمو غشي ګوزاره کله زما لوري ته
راته کوه ګرانه په مينه او خندا خبره

پام چې پېرزو د سپينې خولې دې په يار کمه نکړې
مدام کوه ورته په غوږ کې د وفا خبره

2001/6/27،
هالنډ، فينندال

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زه په ګرېوان د لېونو مَېن یم
لکه بلبل په پسرلو مَېن یم

ګل به شم وموې ته ومبه څڼو کې ستا
د تورو څڼو په قودو مَېن یم

ټال راکړه زلفو کې مې وځنګوه
زه دې د زلفو په ټالو مَېن یم

سودا اخیستی یمه څنګه به شي
د مړاو سترګو په کتو مَېن یم

پېرزو د سپینې خولې دې کمه نکړې
یاره دا ستا په شونډو سرو مَېن یم

2001/6/27،

هالنډ، فیننډال

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه ښکلو سره تل کوه ثواب دی
واعظ وایي پام کړه مه چې لوی عذاب دی

یه د مینې محبت نه چور منکره !
څه په دروغو دې اغوستی سپین نقاب دی

خپلو مړو کړو، پردو تېرېستو له څیرمه
په دې سیمه نن راغلی سور سېلاب دی

هر چا خپله وسه وکړله په مونږه
یاره مونږ ته دا جهان ټول په رباب دی

2004/2/5

کلن، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

حالات خراب شولو جانانه وایه څنګه به شي؟
د زړه دنیا شوه زموږ ورانه وایه څنګه به شي؟

لارې نیولي غمازانو راشه درشه نه شته
اوس نو پوښتنه وکړو چانه وایه څنګه به شي؟

شیخ د جنت په تمه ناست دی هډو سوچ نه کوي
په موږ یې مینه کړله ورانه وایه څنګه به شي؟

لو د سرونو دی ګډ شوی چې به نور څه کېږي؟
کله به شي په موږ اسانه وایه څنګه به شي

دې پښتانه غرور له لاسه هر څه کېږي په موږ
سخته په موږ ده له هر چانه وایه څنګه به شي؟

چوپه خوله اوسه په المان کې یاره لاپې مه کړه
تللی وطن اوس ما او تا نه وایه څنګه به شي؟

2003/7/2، جرمني، کلن

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

تېــــر راتـــــه لـــــه ځانـــــه دي جانـــــان زمـــــا
ګـــــران راتـــــه هـــــر چـــــا نـــــه دي جانـــــان زمـــــا

دومـــــره خپـــــل ښاېـــــست نـــــاز و ادا ســـــره
هـــــسې مهربانـــــه دي جانـــــان زمـــــا

مانـــــه يـــــې زړګـــــی لا پخـــــوا وړی دی
ښـــــکلی خـــــو بـــــې شـــــانه دي جانـــــان زمـــــا

لـــــوظ يـــــې د مينـــــې يـــــار ســـــره کـــــړی دی
څـــــومره خرامانـــــه دي جانـــــان زمـــــا

2003/3/6

جرمني، راين

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګلیس او امریکا ته

احساس د پښتونوالي مې په شور راغلی دی
په خلکو زوړ دښمن مې بیا په کور راغلی دی

پښتون د توري شرنګ نه لا تر اوسه په لړزه دی
خو دا ځلې د ټول جهان په زور راغلی دی

زما په کنډوالو وطن بمونه راوروي
د ټولې دنیا زړه کې را ته تور راغلی دی

رښتیا وایمه یاره مونږه خپله ملامت یو
د خپل لاسه دې وطن ته اور راغلی دی

2001/10/7
په هغه ورځ، چې امریکا په
افغانستان بمونه اوورول

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسمعیل یون ته

اسمعیل یون چې کله المان ته راغلی و

ته په خیر راغلې قدردان اشنا
یو څو ګېلو ته غوږ نیوی شې که نه؟
تل دې ژوندی یې راته ګران اشنا
د وران وطن کیسې کوی شې که نه؟

ستا د سوري کوګل په شانې زه هم
د زړه په سر باندې داغونه لرم
زه هم د خپل وطن په غم اخته یم
کړمه فریاد ژور زخمونه لرم
یه رنځېدلی پرېشان آشنا
زما په درد څه پوهېدی شې که نه؟

هرڅه په ردي دي دا چې وینې دلته
سود پرې زموږ د زړونو کله کېږي
دا ارتقا د بل د متو زور دی
دغه کارونه په فکرونو کېږي
موږ یو په ځان پورې حېران آشنا
څو اسویلي درسره وړی شې که نه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژړا مرګونه به لېدلي وي تا
هم به دې ښې بلا سلګۍ راوړي
دا کوم نصیب یې راوستلی دلته
ګیلې دې ښې دلۍ راوړي
پښتون کاروان پسې روان آشنا
کله منزل ته رسېدی شې که نه؟

منې چې دې د ښاپېرو وطن کې
د ماتو هیلو په بستر پراته یو
دغه جنت نورو جوړ کړی ځانته
مونږه سوالګر د بل په در پراته یو
نشته حاجت د زیات بیان آشنا
په هرڅه دلته پوهېدی شې که نه؟

هغه واعظ خو سور کافر وخوت
هغه جهاد هغه اسلام څه شو؟
په تش وعدو یې تېر ایستلی ولس
د دوی جهاد هغګه مرام څه شو؟
خوري قسمونه په قرآن آشنا
دا حقیقت خو اورېدی شې که نه؟

ستا د تاریخ افتخاراتو څلې!
د چا په لمسه څو چړیانو مات کړل
څومره تالان چپاولونه وشول
کلي ښارونه اورپکیانو مات کړل
مونږ ته دې ټول جهان حېران اشنا
دا مونږ سپېره راغونډوی شې که نه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا وچو شوندو راته غوړ کې وویل
بیا کوم جابر زما په کور راغلی؟
ده بې وسې مې څه کوی نشمه
زوړ استعمار مې بیا په کور راغلی
اوس به کړو څه اسمعیل جان آشنا
یار سره ته پاتې کېدی شې که نه؟

2002/12/10

جرمني، کولن

* * *

غزل

غلی به یمه خو په زړه باندې توپان لرم
سوری سینه باندې زخمي شانې ارمان لرم

د یوه بانه اشاره ستا راته خروار ښکاري
کمی مې نشته وایم ځانته لوی جهان لرم

دا غمازان د محبت مې ستا له مینې باسي
خیر دی په زړه خو ستا د مینې لوی فرمان لرم

دې پښتانه سر نه مې څو ځلې شمله لوېدلې
یو قدم مخکې نشم تلای د پر رقیبان لرم

کله دې شوې د زور کلې پښتانه وایي دا
په ټیټ سر نه یمه بلد پښتون ایمان لرم

د زړه تاخچه کې مې خو ستا د مینې پټ خوندي دی
تا سره یاره څومره ټینګ عهد و پیمان لرم

2002/6/2، کولن، روګندرف

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نېغه راروانه زوروره ده
سترګو ده اخيستې له نظره ده

راغله زموږ چم ته کومه زانه ده
چرته سېل نه بېله لره بره ده

هغه ده زاړه چېنار کې کېناسته
ښکاري راته غومبر کړي کوتره ده

دلته مرغان ډېره موده نه راځي
پاتې دا د وخت ښکاري له شره ده

ماته ښاپېرۍ د کوه قاف ښکاري
يا د پامير زرکه سترګوره ده

لولپه دې نکړي يار په پام کوه
ډېر ګمان مې کېږي چې کوډګره ده

2003/6/3

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خوله ماتېږي په رښتيا ويلو
چې دا کېږي دلته نه دي د ويلو !

په ټوپکو هر څه کېږي منطق نشته
دا وګړي دي اخته په قتلولو

د افغان زړه عاطفې نه خالي شوی
سترې نشو د خپل ورور په ښخولو

چې د چا په قام کې مشر پاتې نشي
وي به ياره د هر چا د غربولو

2002/2/20

جرمني، کوروايلر

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دښتې شوې بورې هغه تورې شان کېږدۍ نشته
مینه مې پاتې شوه په دښتو کې کوچۍ نشته

ټوله صحرا د هېبتي انګازو ډکه شوله
رمې شپنو سره پناه شولې شپېلۍ نشته

د ارمانونو غوغا ګډه ده د ویر په کلي
وخت کړو تباه دې زمان په شان چلۍ نشته

زانو غرې دي اوږدې کړي خدا بزده چېرې لاړې
د غرو لمنو کې اوس زرکې او سیسۍ نشته

لورد هر چا په لاس کې وینم ځي د ګلو لوته
غرونو کې هم هغه نښترې او څېړۍ نشته

ډکه ویاله به کلي منځ کې شنو فصلونو ته تله
چې ښکته پورته پکې تله هغه هیلۍ نشته

،2001/3/8
د راین په غاړه، خپله باغچه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه ستا د وران کلي کوڅو ته یم راغلی
راوادې ړوه سترګې څو ګېلو ته یم راغلی

ربابه ستا په ډډ کې بیا سور اوردی لګېدلی
د رنګې حجرې څنګ له څو ټپو ته یم راغلی

ښکاري مې د کاله کوترې غومبر غلي کړي
ګوګل مې لمبه کېږي اسوېلو ته یم راغلی

ساقي دا ځلې خیر دی ما د خوم په خوا کې پرېږده
یو ګوټ بانډې څه کېږي سم غوپو ته یم راغلی

ما بې له هغه ځان، له خپلې مینې لوړی کړی
دا مینه په ښتنه ده زه پښتو ته یم راغلی

د سرو شونډو په یاد مې خولګۍ وچه کېږي
طواف کړمه له شمعې سرو لمبو ته یم راغلی

راټول د اوښکو څاڅکي کړه ډنډونه په لېمو کې
د یار د مړاو اوښکو څڅېدو ته یم راغلی

2002/5/9
جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

تور چم کې

اوښکې کړېوانه باندې روانې شوې
شپې ورځې په دې وطن کې ګرانې شوې

خپل او پردي يو بل سره دښمن شولو
هيلې په دې ژوند پورې حېرانې شوې

ټولې لاپې شاپې سر کې ماتې شوې
ګډ په وير شهيدې اروا ګانې شوې

ننګ او غېرت تللی ککرو نه دی
تورچم کې سوالګرې مې بيبيانې شوې

لاس ترزنې کېناوه حالاتو يار
پاڼې د تاريخ يې تاڼې تاڼې شوې

2002/1/3،
کولن راين

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وګنډه خپل زړه دې زما زړه سره
څه وکړم دې خیرې ګرېوانه سره

څو پورې به دا سې لېونی ګرځم
دا به څنګه ښه شي چې شو مله سره

غشي مې په زړه رسا خوړلي دي
مړیمه قرانګوې وه کاته سره

چېرته مې له ځانه پام کړه بېل نکړې
تل به دواړه کړو د زړه خواله سره

غوږ کې د یار دا خبره ونیسه
کله زړه ښه نه کړې بېلتانه سره

1382/2/4

راین، جرمني

✵ ✵ ✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستوري به څه کړو چې په سر زمونږ اسمان نشته
زړونه لرو مينه کولی شو جانان نشته

د بڼو غشو دې سينه سورۍ سورۍ کړه راته
په زړګي سخت اشنا په ما باندې خپګان نشته

مينې ته کله غمازان مونږه پرېږدي کلي کې
کوڅې دي شاړې پکې هغسې ياران نشته

هم پښتنې بيبيانې چړ غواړي پردو کوڅو کې
پخپل وطن يې چرته کور کلی ودان نشته

هر چا په مونږه باندې ښه دا خپله خوا يخه کړه
د رقيبانو زړو کې پاتې اوس ارمان نشته

د بې وسۍ اسويلي ياره ستا له خولې نه خېژي
دومره رټلی چېرې خدايږو ستا پښان نشته

2002/11/6، دکور وايلر جزيرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

داغونه

چې په زړه مې راوربږي خود به ژاړم
د وطن د ګوګل سره سره پرهرونه

د کونړ د غرو نښترې راته ژاړي
خپل پردو پسې رااخیستي دي تبرونه

د افغان ټوله ملي شتمني لوټ شوه
د پاریس په بازار خرڅ شولو لعلونه

ځئ مرغانو ځالې بل وطن ته یوسئ
موږ په نورو دي پلورلي ځنګلونه

ژوند مې کلک رانیول شوی له مرۍ نه
رااوږده شول د هر چا ورته لاسونه

نازل شوې مې په کور لویه بلا ده
له پخوا نه یې چیچل راته غاښونه

اوس نو سر له غره سره نشم جنګولی
د یار پاتې شول په زړه سوي داغونه

2001/8/17

کولن، جرمني

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتانه

که ټول یو شي پښتنو به به درانه شي
په پښتو کړئ کسم چې پښتانه شي

د مودو قبیلوي لانجې کړئ غوځې
د پردو لارو نه بس دی راستانه شي

لیک او لوست پخپله ژبه باندې وکړئ
په پردۍ ژبه توتي غوندې رانه شي

علم و فن باندې به خلاص شي جهالت نه
زیاتې شرم دی چې وروسته له چا نه شي

یار کړي تاسو ته منت پښتنو ورونو
وکړئ ځان سره لږ سوچ بې حیا نه شي

2005/6/2
جرمني، کولن

✲ ✲ ✲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د محمدا جان یار چاپ شوي آثار

1.	کوکارې	شعري ټولګه
2.	سره ډولۍ	د لنډو کیسو مجموعه
3.	د کونړ تاترې	تحقیقي او تاریخي اثر
4.	وير	شعري ټولګه
5.	تړلې کڅوړه	د لنډو کیسو ټولګه
6.	د لیلی دښته	ناول (سترګو لیدلی حال)
7.	څانګه	ناول
8.	هوسۍ	ناول
9.	په قربان	شعري ټولګه. همدا آثر

چاپ ته چمتو اثار

10.	ګلاب او پرښته	ناول
11.	سفرنامه	سفرونه
12.	کلونه تالانونه	ناول

(c) ketabton.com: The Digital Library

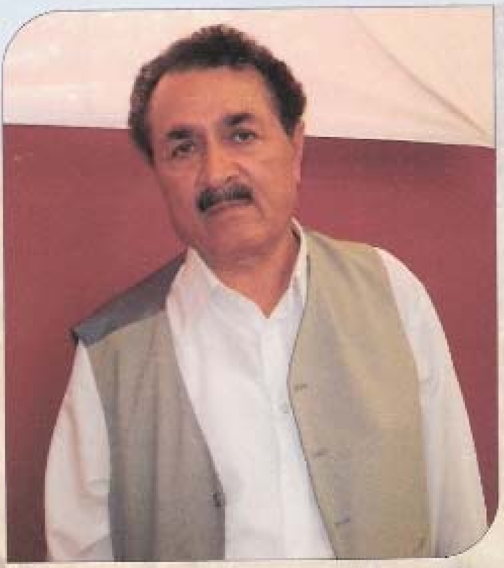

محمدا جان يار د عبدالله جان زوی، د کونړ ولايت د وټه پور په کلي کې په ۱۳۲۸هـ ش کال کې زېږېدلی دی. په خټه د ماموندو ميرجانخېل پښتون دی. لومړنۍ او منځنۍ زده کړه يې په کونړ کې او لوړې زده کړې يې د کابل پوهنتون د تاريخ او فلسفې په پوهنځي کې کړي دي. لس کاله يې په بېلابېلو ولايتونو کې د هېواد د زامنو پر ښوونه او روزنه تېر کړي دي. د ماموريت دولس کلنه دوره يې په کابل پوهنتون، فوايد عامې او قبايلو وزارت کې تېره کړې ده. په ماموريت کې دويمې رتبې ته رسېدلی و، چې ماموريت يې پرېښود او المان ته يې سياسي پناه راوړه.

له زلميتوبه يې په شعر ويلو لاس پورې کړی دی او د شعر سره سره يې په نثر، لنډې کيسې او ناول ليکلو هم خپل ازمېښت کړی دی.

چاپچاري: د دانش خپرندويې ټولنې تخنيکي څانګه ـ پېښور
Tel/fax+92-91-2564513/E-mail:danish2k2000@yahoo.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library